

50 ścieżek w kierunku największych sukcesów Europy

Spis treści

Mobilność – obecna praca w Europie	1	Równe szanse dla mamy i taty	26
W razie nagłego wypadku dzwoni pod 112!	2	Na rozszerzeniu wszyscy zyskują	27
Globalna solidarność – pomoc z Europy	3	Europa na bank	28
Karta Praw Podstawowych	4	Technologie dla lepszego życia	29
Bezpieczne kąpiele w UE	5	Pracując razem – ponad granicami	30
Europa zjednoczona w walce przeciwko zagrożeniom dla zdrowia	6	Tanie loty dla każdego	31
Głosy zaufania dla demokracji	7	Katalizator na zmianę	32
Uroda bez przemocy	8	Projekt z myślą o czworonogach	33
Pomoc dla pasażerów, których podróże są zakłócane	9	Możliwość wyboru – czarna lista linii lotniczych	34
Pamiętna data – 9 maja Dniem Europy	10	To więcej niż oznakowanie – to ekodeklaracja	35
Europejska tożsamość w Internecie	11	Bezpieczni europejscy konsumenci	36
Europejska odpowiedź na utratę bioróżnorodności	12	REACH – niebezpieczne substancje pod kontrolą	37
Wybrzeże jest czyste	13	Uznawane kwalifikacje	38
Europa bez granic	14	Zjednoczone siły policyjne Europy	39
Twój telefon komórkowy – lider w świecie	15	Wspieranie regionów Europy	40
Obfitość jedzenia – bezpiecznego i zdrowego. Dbaj o tereny rolnicze	16	Oskary i Złote Palmy także są europejskie	41
Wolontariat Europejski	17	Jasna przyszłość energetyczna	42
Czy udało ci się już znaleźć zawód dla siebie?	18	Precz z odpadami!	43
Procedura patentowa	19	Europa w stałym kontakcie	44
Opieka zdrowotna z nową kartą	20	Większy wybór dla konsumentów	45
Opieka konsularna dla każdego obywatela UE	21	Unia dla stabilności i wzrostu gospodarczego	46
Bardziej przejrzysta Europa	22	Mam euro, ruszam w drogę	47
Chcesz pracować za granicą?	23	Telewizja wysokiej jakości we wszystkich państwach europejskich	48
Wszystkiego najlepszego dla Erasmusa z okazji 20. urodzin!	24	Wykorzystanie źródeł energii odnawialnej	49
Handel uprawnieniami do emisji	25	Siły dla dobra	50

50 ścieżek w kierunku największych sukcesów Europy

Nie mogło umknąć Twojej uwadze, że w 2007 roku przypada 50. rocznica podpisania traktatu rzymskiego. Z tej okazji Komisja Europejska publikuje nową broszurę „50 ścieżek w kierunku największych sukcesów Europy”, aby zwrócić uwagę na to, jak duże znaczenie ma dla nas wszystkich Unia Europejska.

Broszura ta ma pokazać, w ciekawy i przystępny sposób, jak ludzie w Europie i poza nią skorzystali i będą nadal korzystać ze współpracy europejskiej.

Unia Europejska (UE) jest rodziną składającą się z 27 krajów i 490 milionów obywateli, którzy dążą do tego, aby wspólną pracą osiągnąć pokój i dobrobyt. Traktat rzymski z 1967 roku jest jednym z założycielskich aktów UE. Z okazji 50. rocznicy broszura prezentuje 50 historii opowiadających o osiągnięciach UE.

Każda z historii napisana jest barwnym i przystępnym językiem, dzięki temu nie musisz mieć rozległej wiedzy na dany temat. Wszystkie mają przynajmniej jeden link do strony internetowej, aby umożliwić Ci zdobycie dodatkowych informacji na dany temat następnym razem, jak będziesz w sieci. Czasami znajdziesz też link, dzięki któremu będziesz mógł obejrzeć krótką prezentację wideo związaną z interesującym Cię zagadnieniem.

W miarę przeglądania broszury może zaskoczyć Cię liczba historii o sukcesach, ale nie zapominajmy, że to i tak tylko niewielka część. Możesz dowiedzieć się na przykład, jak miliony młodych ludzi studiuje obecnie za granicą, jak nazwa domeny „.eu” buduje nową europejską tożsamość w Internecie lub co Europa zrobiła, aby obniżyć koszty podróży lotniczych. Jest też historia o tym, jak europejska policja, dzięki wzmożonej współpracy, ujmuje więcej przestępców, w jaki sposób nasze samochody stały się bardziej czyste ekologicznie, a nawet o tym, dlaczego łatwiej jest teraz podróżować z czworonogiem. Bieżące sukcesy przeplatają się w broszurze z sukcesami sprzed lat, obejmując całe pierwsze półwiecze Europy. Europa przede wszystkim świętuje osiągnięte już sukcesy, ale jednocześnie patrzy w kierunku nadchodzących 50 lat.

Broszura „50 ścieżek” jest odpowiednikiem strony internetowej o tej samej nazwie. Strona zachęca do wirtualnej podróży po galerii, znaleźć ją można pod adresem: <http://europa.eu/success50>.

Mobilność – obecna praca w Europie

Czy wiesz, że jako obywatel kraju UE masz prawo żyć i pracować w każdym innym państwie członkowskim na takich samych warunkach jak jego obywatele? I chociaż ponad 53% osób uznaje to prawo za jedno z najważniejszych w UE, tylko około 1,5% naprawdę się przenosi, a wskaźnik ten nie zmienił się znacząco w przeciągu ostatnich 30 lat.

Praca w innym państwie stanowi zazwyczaj wspaniałe doświadczenie. Daje szansę nauczenia się nowego języka, odkrycia innej kultury i zdobycia nowych umiejętności. Od wielu lat już Unia Europejska pomaga Wam, ułatwiając podjęcie pracy za granicą i przełamując niektóre przeszkody – zarówno realne, jak i psychologiczne – w zamieszkaniu i uzyskaniu zatrudnienia w obcym kraju.

Rok 2006 był Europejskim Rokiem Mobilności Pracowników, podkreślił potrzebę większej mobilności i wspierania działań mających zachęcać Europejczyków do przenoszenia się w poszukiwaniu zatrudnienia. Pozwolił także wprowadzić szerszą politykę unijną co do mobilności pracowników, która zostanie przyjęta w 2007 roku. Ma ona na celu rozwój prawdziwej kultury mobilności w Europie.

Swobodny przepływ pracowników w Europie jest w tej chwili wspierany przez portal współpracy i poszukiwania pracy EURES, mechanizm koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych oraz europejski system informacji o ubezpieczeniach społecznych on-line (Eulisses). Można więc uzyskać informacje o przysługujących prawach do zabezpieczeń społecznych podczas podróży po całym kontynencie. Wzajemne uznawanie dyplomów i kwalifikacji zawodowych poprzez „proces boloński” także stanowi znaczne ułatwienie.

W czołówce

Oczywiście niektóre sektory, na przykład turystyka i rolnictwo, są bardziej „mobilne” niż inne. Wśród liderów mobilności pracowników znajduje się nauka i działalność badawcza – w dużej mierze dzięki Unii Europejskiej. Od 1984 roku naukowcy, którzy chcą poszerzyć swoje doświadczenia o pracę za granicą, otrzymują wsparcie ze strony programów europejskich, takich jak na przykład stypendia Marie Curie oraz sieci badawczo-szkoleniowe.

© stock.adning

Spakuj swoje rzeczy – bądź mobilny

Więcej informacji:

Linki:

- 2006 – Europejski Rok Mobilności Pracowników
http://ec.europa.eu/employment_social/workersmobility_2006/index.cfm?id_page=160
- Eulisses
http://ec.europa.eu/employment_social/social_security_schemes/eulisses/jetspeed
- EURES
<http://europa.eu.int/eures/home.jsp?lang=pl>
- System stypendialny Marie Curie
http://ec.europa.eu/research/fp6/mariecurie-actions/researchers/objectives_en.html

W razie nagłego wypadku dzwoń pod 112!

Wyobraź sobie, że spędzasz wakacje w innym kraju UE i jesteś świadkiem wypadku. Tylko Ty jesteś w pobliżu i musisz wezwać karetkę lub policję. Co możesz zrobić? Oczywiście wybrać 112!

Numer 112 stanowi „jednolity, europejski telefoniczny numer alarmowy”. Wystarczy wybrać 112 w każdym państwie członkowskim UE, jak również w kilku krajach spoza UE, takich jak Islandia, Liechtenstein i Norwegia, by uzyskać pomoc od służb ratowniczych. Musisz zapamiętać tylko jeden numer alarmowy, gdziekolwiek jesteś – to numer 112.

W niektórych państwach 112 stał się obecnie jedynym numerem alarmowym. W innych współistnieje z krajowymi numerami alarmowymi. W obu przypadkach wystarczy zadzwonić pod 112, by zostać połączonym z odpowiednimi służbami ratowniczymi.

Pomoc w zasięgu ręki

Jako że obywatele europejscy coraz częściej jeżdżą do innych państw na urlop, służbowo lub prywatnie, pojawiła się potrzeba ustanowienia jednego numeru dla całej Unii. Dlatego też w 1991 roku wprowadzono numer 112. Od tamtej pory państwa UE stworzyły odpowiednią infrastrukturę i są obecnie zobligowane do zapewnienia łączności przez numer 112, niezależnie czy dzwoni się z telefonu stacjonarnego, czy też z komórkowego.

Nadal trwają prace nad doskonaleniem systemu. Dotyczy to zwłaszcza dokładnego zlokalizowania dzwoniącego przez służby ratownicze we wszystkich państwach UE. Jest to naprawdę ważne, jeśli pomoc ma szybko zjawić się na miejscu. Państwa członkowskie powinny także zapewnić obsługę serwisu w językach obcych oraz informować swoich obywateli o istnieniu numeru 112.

112: jeden numer na wszystkie nagłe wypadki

Więcej informacji:

Linki:

- Komisja Europejska – Społeczeństwo informacyjne
– 112: jednolity europejski telefoniczny numer alarmowy
http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/implementation_enforcement/112/index_en.htm
- Komisja Europejska – Ochrona cywilna
http://ec.europa.eu/environment/civil/prote/112/112_en.htm

-2-

Globalna solidarność – pomoc z Europy

Komisja Europejska udziela pomocy w nagłych wypadkach milionom najbardziej potrzebujących ludzi na świecie. I nie ograniczamy się tylko do tego: pomagamy również państwom w rozwoju. Wystarczy tylko przyrzeć się temu, co osiągnęliśmy w spustoszonej przez wojnę Afganistanie.

Unia Europejska jest jednym z największych światowych ofiarodawców na rozwój i pomoc humanitarną. Komisja Europejska zapewnia, że fundusze wydawane są efektywnie, a to pomaga w dotarciu do najbardziej potrzebujących miejsc. Na przykład do Afganistanu. Udzielamy pomocy humanitarnej od 1992 roku, a od upadku Talibów w 2001 roku udzielamy również pomocy rozwojowej.

Pierwsza pomoc

Od 2001 roku Afganistan otrzymał ponad 260 mln euro w ramach pomocy humanitarnej. Państwo to naprawdę tego potrzebowało – miliony ludzi zostały wysiedlone w wyniku wojny domowej, która niszczyła kraj przez 23 lata. Ludzie wracają obecnie z państw sąsiadujących, takich jak Iran czy Pakistan, a Komisja wspiera ich dostawami podstawowej pomocy humanitarnej w formie żywności, wody, schronisk i ochrony.

Jakby wojna jeszcze nie wystarczająco doświadczyła Afgańczyków, ich kraj nawiedzany jest przez naturalne katastrofy, takie jak powódzie, trzęsienia ziemi, osuwiska i susze. W celu przezwyciężenia tych problemów przeznaczone zostały miliony na pomoc ofiarom. W październiku 2006 roku Komisja Europejska wydała 2,5 mln euro na pomoc w nagłych wypadkach dla ludzi dotkniętych przez ostatnią suszę. Pomoc skupiła się przede wszystkim na osobach niepełnosprawnych i gospodarstwach domowych.

Odbudowa, a następnie rozwój

W 2002 roku UE obiecała przeznaczyć 1 mld euro na pomoc w odbudowie Afganistanu w ciągu pięciu lat. Pośród rezultatów, jakie przyniosła ta pomoc, są: nowe kliniki medyczne, ulepszenia dróg, udane wybory w 2004 i 2005 roku oraz podwyższony standard pracy policji, jak również zarządzania granicami i działania urzędów celnych. Europejska pomoc będzie kontynuowana, skupiając się na zdrowiu społecznym, reformach administracyjnych i rozwoju wsi.

Oczywiście nie byliśmy w stanie dokonać tego sami. Przez lata grupa organizacji partnerskich wspierała nas w dostarczaniu potrzebnej pomocy do Afganistanu, włączając w to Organizację Narodów Zjednoczonych, międzynarodowe organizacje pozarządowe, Czerwony Krzyż i Czerwony Półksiężyc.

Pomoc humanitarna na wyciągnięcie ręki... z Europy

Więcej informacji:

Linki:

- Komisja Europejska – Pomoc humanitarna (ECHO)
<http://ec.europa.eu/echo>
- EuropeAid – Programy i projekty – Azja
http://ec.europa.eu/europeaid/projects/asia/afghanistan_en.htm
- UE na świecie
http://ec.europa.eu/world/index_en.htm

- 3 -

Karta Praw Podstawowych

Europejska Karta Praw Podstawowych jest jednym z najważniejszych opublikowanych dokumentów europejskich, chociaż jej treść była już wielokrotnie spisywana w przeszłości. Tak więc dlaczego istnieje i dlaczego jest jedną z największych sukcesów Europy?

Europejska Karta Praw Podstawowych zebrała wszystkie osobne dokumenty związane z prawami obywateli europejskich, które istniały w różnych częściach Unii Europejskiej, jak również wszystkie wyroki wydane przez oficjalne sądy europejskie.

Zanim powstała, wszystko było spisane w różnych dokumentach i gromadzone w różnych miejscach. Teraz wszystko zostało jasno spisane w jednej karcie i każdy dokładnie wie, gdzie znaleźć zapisy dotyczące jego lub jej praw.

Ponadto pierwszy raz w historii Karta ustanawia określone podstawowe prawa ekonomiczne oraz społeczne. Na przykład stwierdza, iż każdy ma prawo do zatrudnienia, a także prawo do strajku.

Sześć działań

Karta wymienia wszystkie prawa podstawowe w sześciu działach: godność, wolność, równość, solidarność, prawa obywatelskie oraz sprawiedliwość. Prawa te są uniwersalne, co oznacza, że powinny być dostępne dla wszystkich, bez względu na przykład na narodowość lub miejsce zamieszkania.

Jest aktualna, zawiera takie prawa, jak ochrona danych osobowych oraz standardy bioetyczne, oraz stara się sprostać coraz większym wyzwaniom, pojawiającym się wraz z najnowszymi informacjami technologicznymi oraz odkryciami genetycznymi. To samo odnosi się do praw związanych z ochroną środowiska i prawami konsumenckimi, które również są jasno ujęte w tym dokumencie.

Tak więc, chociaż Karta nie zwiększa siły Unii Europejskiej ani nie nadaje obywatelom europejskim nowych praw, czyni te prawa bardziej widocznymi, a to oznacza, iż Europejczycy są w lepszej sytuacji niż kiedykolwiek, dzięki czemu mogą czerpać z Unii Europejskiej to, co najlepsze.

Twoje prawa podstawowe stały się jaśniejsze

Więcej informacji:

Linki:

- DG ds. Sprawiedliwości, Wolności i Bezpieczeństwa – Karta Praw Podstawowych
http://ec.europa.eu/justice_home/unit/charte/en/charter-preamble.html

-4-

Bezpieczne kąpiele w UE

Europejczycy chcą być pewni, że wody w ich morzach, jeziorach oraz rzekach są gwarantowanej jakości. Jest to ważne z punktu widzenia wypoczynku, zdrowia oraz przemysłu turystycznego. Tak więc warto wiedzieć, że od lat 70. utrzymanie i podnoszenie jakości europejskich wód w kąpieliskach jest jednym z priorytetów Unii Europejskiej.

Jakość wody w kąpieliskach europejskich dotyczy wszystkich. Woda może zawierać wiele szkodliwych bakterii powodujących różne choroby oraz zanieczyszczeń szkodliwych dla środowiska.

Nie tylko turystom zależy na bezpiecznej wodzie. Przemysł turystyczny jest uzależniony od czystej i bezpiecznej wody, zachęcającej ludzi do przyjazdu do miejscowości wypoczynkowych i zapewniającej, że będą do nich wracać rok po roku.

Bezpieczne plaże już po jednym kliknięciu

Dlatego dobrze jest wiedzieć, iż monitorowanie i podnoszenie jakości naszych wód w kąpieliskach jest priorytetem Unii Europejskiej. Teraz, wchodząc po prostu na stronę internetową, możesz znaleźć pełny zestaw danych dotyczący jakości wód każdego kraju Unii. Możesz również skorzystać z atlasu on-line i uzyskać informacje o konkretnych plażach oraz sprawdzić, czy woda w danym miejscu przeszła restrykcyjne badania standardów jakości. W ich skład wchodzi monitorowanie skażenia bakteriami E. coli oraz Enterococci, które stanowią główne zagrożenie dla kąpiących się. Z całą pewnością zapewnią to lepsze poczucie bezpieczeństwa, szczególnie jeśli weźmiemy pod uwagę, iż najczęstszymi użytkownikami kąpielisk są dzieci pływające lub bawiące się w wodzie.

Przeprowadzanie monitoringu

Monitoring jakości wody w kąpieliskach nie jest w UE rzeczą nową. W 1976 roku Unia Europejska stworzyła pierwszy zbiór praw, skoncentrowany na podwyższeniu jakości wody w kąpieliskach, potem jeszcze wydane zostały kolejne dwa, w 2002 i 2006 roku. Te dyrektywy zapewniają stosowanie najnowszych technologii w procesie monitorowania jakości wody w kąpieliskach. Oznacza to również, że o miejscach, gdzie jakość wody nie spełnia akceptowalnych standardów, Europejczycy mogą się szybko dowiedzieć.

© stockxchng

Czysta woda w kąpieliskach pomaga w rozwoju lokalnym

Więcej informacji:

Linki:

- DG Środowisko: jakość wody w kąpieliskach
http://ec.europa.eu/water/water-bathing/index_en.html
- Atlas wód kąpieliskowych w UE
<http://ec.europa.eu/water/cgi-bin/bw.pl>

-5-

Europa zjednoczona w walce przeciwko zagrożeniom dla zdrowia

Zadaniem Unii Europejskiej jest połączenie wysiłków we wspólnej walce z chorobami i epidemiami. Wiedza UE, obejmująca obszary takie, jak: bezpieczeństwo żywności, zdrowie publiczne oraz badania, umożliwia stawienie czoła zagrożeniom dla zdrowia zarówno ludzi, jak i zwierząt.

Europejscy naukowcy oraz specjaliści do spraw zdrowia mają wieloletnie doświadczenie w pracy nad zagrożeniami dla zdrowia publicznego, takimi jak pryszczycyca i BSE (znana jako choroba szalonych krów). Umiejętność podejmowania wszelkich niezbędnych środków, aby stawić czoła zagrożeniom dla zdrowia, czyni Europę niezwykle efektywną i skuteczną w walce z chorobami. Jednym z przykładów na to jest sposób, w jaki Europa radzi sobie z ptasią grypą.

Humanitarna i efektywna

W grudniu 2005 roku wprowadzone zostały nowe przepisy europejskie mające na celu zatrzymanie rozprzestrzeniania się ptasiej grypy. Należy zaznaczyć, iż przepisy te mają zastosowanie na obszarze całego kontynentu. Stanowią jednolitą odpowiedź na zagrożenie, która gwarantuje wszystkim Europejczykom jednakową ochronę, bez względu na miejsce zamieszkania. Przepisy stanowią, że wszystkie zainfekowane ptaki mają zostać uśmiercone w sposób humanitarny. Weterynarze natomiast mają prawo ograniczyć przemieszczanie się ludzi oraz towarów do i z określonych obszarów sąsiadujących z ogniskami infekcji. Komisja Europejska nakazała także krajom europejskim zwiększenie nadzoru oraz monitorowanie ptasiej grypy.

UE jest również odpowiedzialna za monitorowanie choroby jako zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Komisja Europejska koordynuje system wczesnego ostrzegania i reakcji. Stworzony został także portal internetowy „System informacji o zagrożeniach dla zdrowia i chorobach” (HEDIS), który pomoże w działaniach w wypadku wybuchu nowej epidemii.

Wszystkie podjęte do tej pory działania przynoszą olbrzymie korzyści dla mieszkańców Europy. Przykładowo Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Żywności określa wpływ choroby na bezpieczeństwo żywności; wyznaczone europejskie komitety naukowe udzielają informacji na tematy związane z bezpieczeństwem konsumentów, zdrowiem publicznym oraz wpływem na środowisko naturalne; przeznaczają się też pieniądze na badania związane z ptasią grypą oraz pandemią grypy.

© Komisja Europejska

Walka z ptasią grypą w UE

Więcej informacji:

Linki:

- Ptasia grypa oraz ludzka pandemia grypy – Działania zewnętrzne Komisji
http://ec.europa.eu/world/avian_influenza/index.htm

-6-

Głosy zaufania dla demokracji

Większość obywateli europejskich co kilka lat bierze udział w wyborach. Europejscy obserwatorzy regularnie odwiedzają lokale wyborcze w różnych zakątkach świata, w których demokracja nie jest zbyt stabilna. Sprawdzają, czy wybory odbywają się zgodnie z zasadami demokracji.

Dzisiaj w Europie demokracja jest uważana za coś tak bardzo oczywistego, że niektórzy Europejczycy zapominają czasami korzystać ze swych demokratycznych praw w trakcie głosowań. Niestety, nadal istnieją rejony na świecie, które nie są tak uprzywilejowane. Miliony ludzi na całym świecie marzą o życiu w demokracji i kiedy dają się im szansę głosowania, są w stanie stać godzinami w kolejkach do lokali wyborczych, a nawet iść kilka dni do najbliższego miasta.

W celu pomocy w procesie demokratyzacji na całym świecie Unia Europejska wysyła swoich obserwatorów, aby monitorowali wiele wyborów każdego roku. Tylko w 2006 roku Unia obserwowała więcej niż dwanaście takich głosowań.

Oczy szeroko otwarte

W 2006 roku misja UE obserwacji wyborów dotarła do Demokratycznej Republiki Konga. Już na miesiąc przed wyborami przyjechało około 30 zespołów i zostało w kraju przez 18 tygodni, przyglądając się procedurze. Pozostałych 75 zespołów przybyło monitorować prace w dniu wyborów.

Wybory stały się sukcesem dzięki wzrostowi dojrzałości demokratycznej narodu kongijskiego i jego politykom, a europejska czujność pomogła zwiększyć zaufanie do procesu wyborczego oraz usankcjonowała głosowanie w oczach miejscowej ludności.

„Cud” demokracji

Były to pierwsze wielopartyjne wybory od ponad czterdziestu lat i wielu Kongijczyków miało nadzieję, że w końcu przyniosą one pokój i stabilność w tym tak bardzo poszkodowanym i zniszczonym wojną kraju. Kraju tak dużym jak cała Europa Zachodnia.

© 2002 Wspólny Europejski / O. Lehner

Punkt wyborczy (Sierra Leone)

Więcej informacji:

Linki:

- Dyrekcja Generalna ds. Stosunków Zewnętrznych
– Pomoc i obserwacja wyborów przez UE
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/human_rights/eu_election_ass_observ/index.htm

-7-

Uroda bez przemocy

Miliony obywateli Europy używa kosmetyków i produktów do pielęgnacji ciała, takich jak mydło czy pasta do zębów. Dzięki europejskiemu zakazowi testowania kosmetyków na zwierzętach wyroby te są bezpieczne, a ich produkcji nie towarzyszy cierpienie zwierząt.

Europejski zakaz testowania kosmetyków na zwierzętach oznacza, że ludzie mogą używać kosmetyków i produktów do pielęgnacji bez poczucia, że krzywdzą niewinne zwierzęta.

Od listopada 2004 roku Unia Europejska wprowadziła całkowity zakaz testowania gotowych produktów kosmetycznych na zwierzętach. Zakaz ten położył kres procedurom przeprowadzania testów na zwierzętach, istniejącym nadal w celu spełnienia wymogu bezpieczeństwa dla wielu składników w tych produktach. Oczywiście bezpieczeństwo powszechnie używanych produktów kosmetycznych jest niezbędne dla zdrowia ludzkiego. Dlatego też na miejsce testów wykonywanych na zwierzętach wprowadza się nowe metody.

Doskonalic, zmniejszac, zastepowac

Wiele osób pracuje nad tym, aby polepszyć sytuację zwierząt i ograniczyć testowanie na nich leków, substancji chemicznych oraz kosmetyków. Instytucje z branży przemysłowej, organizacje badawcze oraz pozarządowe, a także kraje europejskie współpracują ze sobą, aby doskonalic (*refine*), zmniejszac (*reduce*) i zastepowac (*replace*) testowanie na zwierzętach wszędzie tam, gdzie jest to możliwe i nie zagraża bezpieczeństwu zdrowia ludzkiego. Podejście to znane jest jako 3R.

Utworzono europejskie partnerstwo dla alternatywnych podejść do badań z wykorzystaniem zwierząt. Ma ono służyć zapewnieniu, by najlepsi naukowcy Europy stosowali zasadę 3R, gdy w grę wchodzi testowanie na zwierzętach. Dzięki nowym metodom komputerowym i większej wiedzy na temat zachodzących procesów można mieć nadzieję, iż podjęte kroki znacząco wpłyną na problem przeprowadzania testów na zwierzętach w Europie.

Nikt nie czuje się dobrze, mając świadomość, że testy na zwierzętach są nadal prowadzone. Jednakże są sytuacje, kiedy jest to jedyny sposób, aby przekonać się o bezpieczeństwie leków lub innych produktów niezbędnych dla życia ludzkiego. Zakaz ten pokazuje, że alternatywne metody innowacyjne są także bezpieczne i efektywne. Będzie to z pożytkiem zarówno dla zwierząt, jak i dla gospodarki europejskiej.

Koniec z testami na zwierzętach

© stockxchng

Więcej informacji:

Linki:

- Produkty kosmetyczne i testy na zwierzętach
http://ec.europa.eu/enterprise/cosmetics/html/cosm_animal_test.htm
- Europejskie partnerstwo dla alternatywnych podejść do badań z wykorzystaniem zwierząt
http://ec.europa.eu/enterprise/epaa/index_en.htm

-8-

Pomoc dla pasażerów, których podróże są zakłócone

Podróż lotnicza może być źródłem stresu dla wielu ludzi, w szczególności kiedy towarzyszą jej problemy. Jednakże obecnie, dzięki prawodawstwu europejskiemu, linie lotnicze zobowiązane są do zaopiekowania się pasażerami i zapewnienia im zastępczego środka transportu w razie zakłócenia podróży lotniczej. Poszkodowanym pasażerom przysługuje ponadto rekompensata, jeśli wina leży po stronie linii lotniczych.

Dla większości ludzi podróż samolotem to wyjątkowe wydarzenie. Opóźnienie lub odwołanie lotu często oznacza dla pasażera konieczność przebywania w obcym kraju, bez znajomości języka, z niewielkim wyborem połączeń alternatywnych. Należy więc pomóc pasażerom zminimalizować niedogodności i umożliwić kontynuowanie podróży bez większych zakłóceń. Z myślą o pasażerach odbywających podróże lotnicze kraje europejskie ustanowiły przepisy określające prawa korzystających z transportu powietrznego. Przepisy te odnoszą się do wszystkich linii lotniczych oferujących loty rejsowe, czarterowe, z kompleksową obsługą (*full-service*) lub tanie loty (tzw. *no-frills*) oraz do wszystkich lotów z i do krajów unijnych, których operatorzy zarejestrowani są w UE.

Natychmiastowa pomoc

Linie lotnicze muszą bezzwłocznie udzielić pomocy pasażerom, których lot jest opóźniony o więcej niż parę godzin albo został odwołany bez uprzedzenia lub którym odmówiono wejścia na pokład z powodu niewystarczającej liczby miejsc w samolocie. Linie lotnicze są odpowiedzialne za zorganizowanie zastępczego planu podróży, tak aby pasażer mógł dotrzeć do celu lub wrócić do miejsca, skąd rozpoczął podróż. Zamiast tego poszkodowany może również zażądać zwrotu kosztów przelotu. W zależności od tego, jak duże jest opóźnienie, linie lotnicze muszą zapewnić pożywienie i napoje orzeźwiające oraz możliwość skontaktowania się poszkodowanego ze wskazanymi przez niego osobami, a jeśli opóźnienie jest całkowite – również zakwaterowanie.

Natychmiastowej pomocy linie lotnicze muszą udzielić pasażerom bez względu na powód opóźnienia i na to, czy rozwiązanie problemu leży w gestii linii lotniczych, czy też nie. W przypadku gdy linie lotnicze są odpowiedzialne za zakłócenia w podróży, w szczególności gdy z braku miejsc pasażer nie mógł wejść na pokład, linie muszą także wypłacić rekompensatę.

© stockxchng

Poznaj swoje prawa, zanim polecisz

Więcej informacji:

Linki:

- Prawa pasażerów w Unii Europejskiej
http://ec.europa.eu/transport/air_portal/passenger_rights/information_en.htm

-9-

Pamiętna data – 9 maja Dniem Europy

Co oznacza dla Ciebie data 9 maja? To Dzień Europy, który jest równie ważnym symbolem europejskiego sukcesu jak flaga, hymn czy wspólna waluta euro. Dzień Europy to czas świętowania pokoju, stabilizacji oraz obywatelstwa.

Niewiele ludzi zna genezę Dnia Europy. Dnia 9 maja 1950 roku Robert Schuman, uznany za ojca Unii Europejskiej, podjął inicjatywę, ogłaszając deklarację skierowaną do przedstawicieli prasy w Paryżu. W deklaracji tej, której tło stanowiły wydarzenia związane z zakończeniem II wojny światowej, Schuman wzywał Francję, Niemcy i inne kraje europejskie, by zarządzanie całością produkcji węgla i stali powierzyć wspólnej organizacji europejskiej. Był to pierwszy krok w kierunku stworzenia tego, co dziś znamy pod nazwą Unia Europejska.

Wspólnota i obywatelstwo

Powód, dla którego Schuman wybrał przemysł stalowo-węglowy, był prosty – węgiel i stal były podstawą potęgi wojennej. Jeśli ich produkcja mogłaby być nadzorowana przez pokojową organizację krajów europejskich, które jeszcze parę lat wcześniej dążyły do zniszczenia siebie nawzajem, wówczas udałoby się osiągnąć większą stabilizację i pokój w Europie. Około 35 lat później, w 1985 roku, przywódcy UE ustanowili Dzień Europy, aby 9 maja każdego roku świętować wspólnotę i obywatelstwo.

Idealny dzień

Dzień Europy to więcej niż niezliczone uroczystości i imprezy. Na przykład rozpoczęta w 2004 roku „Inicjatywa 9 maja” ma na celu uświadomienie wszystkim konieczności niesienia pomocy innym i rozwijania współpracy pomiędzy młodzieżą Europy. Będzie to możliwe dzięki poświęceniu dnia 9 maja na dyskusje w szkołach w całej Europie. W 2006 roku około 52 tys. uczniów w 33 regionach europejskich wzięło udział w dyskusjach w ramach obchodów 9 maja.

Robert Schuman (z prawej) podjął inicjatywę...

© Komisja Europejska

Więcej informacji:

Linki:

- Deklaracja Schumana
http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_documentation/04/txt01_en.htm
- 9 maja: symbol Europy
http://europa.eu/abc/symbols/9-may/euday_pl.htm
- Inicjatywa 9 maja
http://ec.europa.eu/europeaid/9-may-initiative/about_initiative_en.htm

-10-

Europejska tożsamość w Internecie

Od kwietnia 2006 roku ponad 2,5 mln użytkowników zdecydowało się, aby „.eu” widniało na końcu ich adresu internetowego. Dzięki „.eu” Europa jest teraz obecna i widoczna w sieci.

Co można powiedzieć o Tobie na podstawie Twojego adresu internetowego? Czy w nazwie widnieje „.com” czy „.org”? Czy jesteś „.de”, „.es” czy „.uk”? A może „.biz”? Czy „.eu” kiedykolwiek zwróciło twoją uwagę? Powstało ze specjalnym zamiarem: promowanie Europy w Internecie. I odnosi wielki sukces!

Europejska marka – dla obywateli i firm

Dzięki „.eu” możesz pokazać, że także jesteś Europejczykiem! Możesz zarejestrować własną stronę internetową lub witrynę swojej szkoły, klubu lub organizacji. Kolejna wielka zaleta: korzystasz z ochrony, którą zapewnia prawodawstwo europejskie w dziedzinie praw konsumenckich i osobistych – w szczególności dotyczy to ochrony prywatności i danych osobowych.

To także duże wsparcie dla firm europejskich. Dzięki „.eu” mogą one poszerzać horyzonty i zwiększać swój udział w rynku. Jest to szczególnie ważne dla organizacji działających na szczeblu europejskim, na przykład dla firm korzystających z zalet jednolitego rynku UE. Do tej pory takie przedsiębiorstwa były obecne w jednym kraju lub tworzyły strony internetowe w każdym państwie członkowskim UE, gdzie prowadziły działalność. Musiały zatem tworzyć strony internetowe z domenami „.uk”, „.de” i wieloma innymi. Dzięki „.eu” mogą zarejestrować stronę w jednej, „nadrzędnej” domenie sieciowej, która stanowi prawdziwy znak europejski. Jest to bardzo przydatne, w szczególności obecnie, kiedy coraz więcej adresów stron internetowych jest postrzeganych i promowanych jako marka czy logo.

Coraz więcej „.eu”

Nadal możesz, przy pomocy specjalisty, zarejestrować nową nazwę domeny „.eu”. Listę akredytowanych ekspertów od rejestracji znajdziesz w Internecie. Formalności nie zajmą Ci dużo czasu, a jeśli znajdujesz się w Unii Europejskiej i wybrana nazwa jest dostępna (można to sprawdzić w sieci), wówczas wystarczy wnieść niewielką opłatę i adres należy do Ciebie.

Więcej informacji na temat „.eu” można zdobyć od organizacji odpowiedzialnej za zarządzanie i rejestrowanie nazw domen „.eu” – Europejski Rejestr Nazw Domen Internetowych (EURid) lub w Komisji Europejskiej (zobacz linki poniżej).

© Komisja Europejska

„.eu” odnosi wielki sukces

Więcej informacji:

Linki:

- Karta informacyjna – Społeczeństwo informacyjne na temat „.eu”
http://ec.europa.eu/information_society/doc/factsheets/055-doteu-april06-pl.pdf
- Wszystkiego najlepszego „.eu”!
http://ec.europa.eu/information_society/policy/doteu/index_en.htm
- Strona internetowa EURid
<http://www.eurid.org/>

- 11 -

Europejska odpowiedź na utratę bioróżnorodności

Niektórzy ludzie nazwali to wygórowanymi ambicjami. Inni uznali, że ochrona roślin oraz zwierząt jest z góry skazana na niepowodzenie. Sieć Natura 2000 ma w tej chwili ponad 20 000 oddziałów w całej Europie, dzięki czemu znaczna liczba gatunków nie jest już zagrożona wyginięciem, a rezultaty zaczynają mówić same za siebie.

Obiegowa opinia o sieci Natura 2000 głosi, że gdy dany teren zostanie objęty tym programem, typowa działalność, taka jak uprawa ziemi czy polowanie, nie będzie możliwa. To nieprawda. Nieprawdą jest również to, by sieć kiedykolwiek zgłaszała roszczenia do posiadania jakichkolwiek terenów na własność.

Sieć działa na zasadzie „zrównoważonego rozwoju”. Uznaje, iż ludzie są integralną częścią naturalnego dziedzictwa. Obejmując swoim działaniem około jednej piątej terytorium UE, tworzy ona również integralną część europejskiego krajobrazu.

Oznacza to, że skoro temat ten znalazł się na liście 50 największych sukcesów UE, należy świętować go z wszystkimi obywatelami – zarówno właścicielami ziemi i najemcami, zaangażowanymi obywatelami, grupami zajmującymi się ochroną przyrody, jak i twórcami polityki – ponieważ to my wszyscy razem przywracamy europejską bioróżnorodność do życia.

Prawdziwy sukces

Sieć tworzą specjalne strefy konserwacji (*special areas of conservation – SAC*) wyznaczone dla ponad 200 zagrożonych typów siedlisk oraz 800 gatunków wymienionych na liście „dyrektywy siedliskowej UE”. W jej skład wchodzi również wymienione w „ptasiej dyrektywie” specjalne strefy ochrony (*special protected areas – SPA*) obejmujące ponad 200 zagrożonych ptaków i terenów podmokłych.

Strefy te pomagają utrzymać lub, tam gdzie to konieczne, odbudować narażone na niebezpieczeństwo siedliska i gatunki, które mogą występować międzyregionalnie, a nawet ponadgranicznie. Stąd schemat paneuropejski, taki jak Natura 2000.

Prawdą jest, że na całym świecie jest znanych 16 119 zagrożonych gatunków, jak podaje Światowa Unia Ochrony Przyrody, włączając w to tak znane gatunki, jak niedźwiedź polarny, rekin czy kwiaty śródziemnomorskie. Ale prawdą jest również, iż wysiłki europejskie – ustawodawstwo i ochrona – pomogły w uratowaniu takich gatunków jak orzeł bielik.

© stockxchng

Coraz lepsza ochrona bioróżnorodności w Europie

Więcej informacji:

Linki:

- DG ds. Środowiska – Bioróżnorodność
<http://ec.europa.eu/environment/nature/home.htm>
- Światowa Unia Ochrony Przyrody
<http://www.iucn.org/>

-12-

Wybrzeże jest czyste

Poczynając od monitorowania połowu ryb i ochrony wybrzeży, aż do walki z działaniami kryminalnymi na morzu, Unia Europejska odgrywa główną rolę w zakresie bezpieczeństwa morskiego i ochrony morza.

Ptaki i ssaki morskie, różne gatunki ryb, a także same wybrzeża zagrożone są działalnością człowieka związaną z morzem, włączając tu skażenia wynikające z katastrof statków, rozmyślne pozbywanie się odpadów oraz inne działania przestępcze.

UE wspiera obecnie działania kooperacyjne w zakresie zwiększania bezpieczeństwa morskiego i ochrony środowiska morskiego – działania, które nie mogłyby być wykonane przez pojedyncze państwa. Projekt „POP&C” (*pollution prevention and control* – zapobieganie skażeniom i kontrola) jest jednym z przykładów zaawansowanych badań wspieranych przez Komisję Europejską, skierowanych na pomoc właścicielom tankowców w zrozumieniu i rozwiązywaniu problemów związanych z ryzykiem wycieku.

Tylko przez Unię

Dużo robi się w tej dziedzinie. Ustawodawstwo Unii Europejskiej, pomiary i kontrole to obowiązek od czasu katastrof statków Erika i Prestige. Wycofanie jednokadłubowych tankowców z ropą oraz większa liczba inspekcji w portach to przykłady wysiłków mających na celu bezpieczeństwo morskie w UE.

Nasze morza są również niestety wykorzystywane do celów działalności przestępczej; przykładem takiej działalności może być transport nielegalnych imigrantów, przemyt i terroryzm. Ich zwalczanie wymaga zaufanego i wydajnego zarządzania obiegiem informacji oraz przebiegiem inwigilacji. Nziemne, powietrzne i satelitarne systemy wywiadowcze są wspierane przez fundusze UE.

Nowe i wszechstronne podejście

Unia podjęła również konsultacje nad szerszym projektem „Europejskiej polityki morskiej”, zbierając opinie od każdego zainteresowanego – od komercyjnych organizacji i rządów po indywidualnych obywateli i grupy środowiskowe.

Co jest zagrożone? Morze jest kluczowym źródłem, które powinno być chronione i mądrze wykorzystywane. Unia Europejska uznała znaczenie swoich stref przybrzeżnych oraz wód i współpracuje nad zdrowszym i bezpieczniejszym środowiskiem morskim.

© stockxchng

Prawdziwa ochrona środowiska morskiego

Więcej informacji:

Linki:

- Komisja Europejska – Sprawy morskie – Konsultacje dotyczące polityki morskiej
http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy_en.html
- Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa na Morzu
<http://emsa.europa.eu/>

-13-

Europa bez granic

Jeśli masz szczęście być obywatelem UE, masz prawo podróżowania, mieszkania i podejmowania pracy w całej Europie. A jako że jest 27 państw członkowskich, istnieje wiele okazji do uczenia się i odkrywania nowych kultur.

Założyciele Unii Europejskiej marzyli o kontynencie, który pewnego dnia stać się miał miejscem swobodnego przepływu ludzi, towarów, usług i pieniędzy. Po pięćdziesięciu latach to marzenie zostało zrealizowane w wielu aspektach życia – między innymi w postaci swobody, z jaką prawie 500 mln obywateli Europy może podróżować po kontynencie.

Więcej niż wakacje

Przyzwyczajaliśmy się oczywiście do jeżdżenia na urlop w UE bez konieczności załatwiania wiz i innych biurokratycznych formalności. Jednakże otwarcie granic daje wiele więcej możliwości! Tysiące Europejczyków przeniosło się do innych państw, by spróbować życia za granicą. Tu także w wielu przypadkach nie trzeba wiz, niezależnie od długości planowanego pobytu. Co więcej, jeśli przeprowadzisz się do innego kraju i dostaniesz pracę, według europejskiego prawodawstwa masz prawo być traktowany tak samo jak miejscowi obywatele.

Szersze horyzonty

Młodzi ludzie realnie skorzystali z rozwoju Europy bez granic – z pomocą licznych programów UE około 2 mln studentów spróbowało studiów za granicą. Zwiększona mobilność ludności oraz wzajemne zrozumienie, którego uczą podróże, może jedynie sprzyjać budowaniu europejskiej tożsamości.

Kilka państw UE poszło o krok dalej w walce ze zbędną biurokracją. W ramach Układu z Schengen grupa państw członkowskich UE postanowiła całkowicie zlikwidować wzajemne kontrole granicznej, co oznacza podróże bez paszportów dla milionów Europejczyków!

W kierunku Europy bez granic

Więcej informacji:

Linki:

- Formalności, których należy dopełnić przy wyjeździe ze swojego kraju i po przyjeździe do państwa przyjmującego (Unia Europejska)
<http://ec.europa.eu/youreurope/nav/pl/citizens/travelling/before-departure/index.html>
- Obszar Schengen (Unia Europejska)
<http://ec.europa.eu/youreurope/nav/pl/citizens/travelling/schengen-area/index.html>

-14-

Twój telefon komórkowy – lider w świecie

Co tak dzwoni? To Twoja komórka, więc lepiej ją odbierz. Ponad 2 mld ludzi w 217 państwach i regionach korzysta obecnie z telefonów komórkowych opartych na standardzie GSM. Został on opracowany w ramach badań finansowanych przez UE i rozpowszechniony w ramach towarzyszących regulacji UE i wysiłków w kierunku standaryzacji. Dzięki tej pomocy stał się dominującym, światowym standardem.

Około 82% użytkowników telefonów komórkowych na świecie ma aparaty działające w standardzie GSM. W 2005 roku standard ten przyciągnął więcej klientów, niż istniejące użytkownikom innych technologii komórkowych na całym świecie łącznie. Standard GSM pozwala użytkownikom z różnych sieci i z różnymi aparatami komunikować się ze sobą. Pozwoliło to stworzyć europejski rynek setek milionów osób z wiodącymi europejskimi firmami na czele. GSM to także wielki sukces, ponieważ konkurowanie w tym zakresie prowadzi do dalszego postępu, do ciągłego obniżania cen sprzętu i cen rozmów.

Masz więcej niż przedtem

Na tym sukcesie Europa buduje dziś swoje przewodnictwo w przyszłych generacjach komunikacji komórkowej. Druga generacja (2G) usług opartych na GSM jest powoli uzupełniana przez trzecią generację (3G). 3G oferuje nowe, zaawansowane usługi, takie jak możliwość surfowania po Internecie, robienia zakupów i dokonywania płatności, jak również pozwala na oglądanie filmów i słuchanie muzyki.

Mniejsze opłaty za używanie komórki za granicą

Podczas gdy koszty używania telefonów komórkowych znacznie spadły, opłaty za korzystanie z komórki za granicą nadal są zbyt wysokie. Opłaty roamingowe za rozmowy przez telefon komórkowy uiszcza obecnie ponad 147 mln obywateli UE.

Od wielu lat Komisja wytrwale pracuje nad zmniejszeniem opłat i już niebawem podróżujący będą mogli dzwonić do swoich bliskich, do domu, nie martwiąc się o koszty. Skoro tak dużo pieniędzy zostanie Ci w kieszeni, czy zmieścić się tam jeszcze Twój telefon?

Rozmowy między miliardem osób

© stockxchng

Więcej informacji:

Linki:

- Komisja Europejska – Społeczeństwo informacyjne – Komunikacja mobilna i bezprzewodowa
http://ec.europa.eu/information_society/industry/comms/mobile/index_en.htm
- Komisja Europejska – Społeczeństwo informacyjne – Taryfy w roamingu międzynarodowym
http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/index_pl.htm

-15-

Obfitość jedzenia – bezpiecznego i zdrowego. Dbano o tereny rolnicze

Po II wojnie światowej niektóre części Europy cierpiały głód w związku z poważnymi brakami żywności. Ojcowie idei Unii Europejskiej stawili czoła temu problemowi, wspomagając produkcję podstawowych produktów spożywczych w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR).

Od tamtego czasu sytuacja w Europie zmieniła się, tak jak zmieniła się sama WPR. Dziś troska o środowisko i ochronę terenów wiejskich odgrywa istotną rolę w WPR. Duży nacisk kładzie się na trwałą produkcję, szanującą środowisko naturalne, dobro zwierząt i bezpieczeństwo żywności.

Europejczykom trudno wyobrazić sobie brak dostaw żywności. Półki naszych sklepów uginają się pod ciężarem ogromnej ilości różnego rodzaju świeżych i przetworzonych produktów spożywczych. Jednak nie zawsze tak było, wystarczy wrócić myślami do 1958 roku, kiedy to WPR postanowiła wesprzeć rolników w ich wysiłkach w celu nakarmienia głodnego kontynentu.

Polityka ta odniosła ogromny sukces, a nowoczesna Europa cieszy się bezpiecznymi dostawami żywności. W rzeczywistości WPR przekształcono tak, by odzwierciedlała tę obfitość. Dzisiejsza WPR przystosowana jest do produkcji żywności wysokiej jakości oraz innych produktów rolniczych, przy równoczesnej trosce o środowisko i rozwój terenów rolniczych. W ramach WPR inicjatywy rozwoju wsi pomogły nie tylko rolnikom, ale również całemu społeczeństwu wiejskim zarówno w ich rozwoju, jak i w zachowaniu kulturalnej spuścizny.

Od rolnika na stół

Unia Europejska koncentruje obecnie wysiłki na zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w całym łańcuchu pokarmowym dzięki podejściu „od rolnika na stół”.

Producenci zajmujący się przetwarzaniem żywności, a także importerzy muszą zapewnić, aby ich produkty żywnościowe oraz składniki mogły być zidentyfikowane w całym łańcuchu spożywczym. Ponadto muszą być w stanie wskazać swoich dostawców, włączając także tych z zagranicy.

Zintegrowane podejście

Warto podkreślić, że UE ma zintegrowane podejście do bezpieczeństwa żywności, które bierze pod uwagę również takie sprawy, jak użycie genetycznie zmodyfikowanych organizmów, dobro zwierząt, użycie pestycydów oraz zdrowie i odpowiednie żywienie.

Powołano również Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), który ma za zadanie zapewnić, aby naukowe podejście do bezpieczeństwa żywności było bardziej przejrzyste.

© Komisja Europejska

Żywność w obfitości, ale teraz o trwałym smaku

Więcej informacji:

Linki:

- Bezpieczeństwo żywności – Od rolnika na stół
http://ec.europa.eu/food/index_en.htm
- Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich
http://ec.europa.eu/agriculture/index_en.htm

-16-

Wolontariat Europejski

Studenci tacy jak Ela, chętni do poszerzania swoich horyzontów, poznawania nowych kultur i niesienia pomocy, tam gdzie tylko to jest możliwe, są wdzięczni Wolontariatowi Europejskiemu (EVS) za możliwości, które on im oferuje.

Po raz pierwszy o projekcie EVS Ela usłyszała w szkole. Idea jest całkiem prosta. Jest to sposób na zachęcanie młodych ludzi, w wieku między 18. a 25. rokiem życia, do spędzenia od 6 do 12 miesięcy w innym kraju.

Ela szybko się zorientowała, że wolontariat nie oznacza wakacji. Projekty EVS to niedająca się ocenić praca, polegająca na niesieniu pomocy ludziom na różnych płaszczyznach, takich jak środowisko, kultura i sztuka, a także sport i wypoczynek (tak, to nie ciągła praca bez przerwy). Wolontariusze biorą również udział w działaniach skierowanych do dzieci, młodych ludzi i osób starszych.

Zasady, reguły... i zabawa

Oczywiście, są pewne zasady i reguły, które trzeba wziąć pod uwagę, nawet w przypadku czegoś przynoszącego tyle radości i satysfakcji, jak właśnie te projekty. W każdy projekt EVS muszą być zaangażowani trzej partnerzy. Oznacza to Elę wolontariusza, organizację goszczącą, która znajduje dla niej pracę, oraz przede wszystkim organizację wysyłającą. Jeden z zaangażowanych krajów musi być krajem europejskim. Ela jest wolontariuszem, tak więc nie otrzymuje wynagrodzenia za swoją pracę. Ale ma opłaconą podróż, ubezpieczenie, zakwaterowanie i wyżywienie, a nawet dostaje kieszonkowe.

Młodzi ludzie, tacy jak Ela (powyżej 12. roku życia), pracują na rzecz goszczących ich wspólnot już od kilkunastu lat. Z pewnością jest to sytuacja typu *win-win*, w której każdy wygrywa. Wolontariusze zdobywają wiedzę na temat nowego kraju, uczą się nowych języków i lepiej poznają Europę, patrząc na nią przez pryzmat goszczącego ich kraju.

© stockxchng

Wolontariat może zmienić życie

Więcej informacji:

Linki:

- Czym jest EVS? Najczęściej zadawane pytania
http://ec.europa.eu/youth/program/guide/action2_en.html

-17-

Czy udało Ci się już znaleźć zawód dla siebie?

Możliwe, że słyszałeś o Leonardzie da Vinci przy okazji głośnego filmu „Kod Leonarda da Vinci”, ale to innowacje były jego największym osiągnięciem przez całe stulecia. Obecnie jego imieniem nazwano europejski program kształcenia zawodowego. Program Leonardo da Vinci pomaga ludziom z całej Europy w dostępie do kształcenia i w odnalezieniu drogi do lepszej przyszłości.

Program Leonardo da Vinci odniósł ogromny sukces. Istnieje od 20 lat, a tylko przez ostatnich sześć lat sfinansowano dzięki niemu projekty w 33 krajach, na łączną kwotę około 1 mld 150 mln euro. Leonardo da Vinci był wielkim europejskim wizjonerem swoich czasów i pomimo tego, że od jego śmierci minęło niemal 500 lat, nadal odczuwamy silny wpływ, jaki wywarł także poza granicami Europy. W miejscach tak odległych jak Islandia, Turcja czy Europa Wschodnia ludzie także otrzymali swoją szansę na kształcenie.

Szkolenia

Program Leonardo polega na przyuczaniu do zawodu, czyli na szkoleniu ludzi, tak aby zdobyli umiejętności niezbędne do znalezienia zatrudnienia w danej gałęzi przemysłu. Projekty stawiają nacisk na zdobycie doświadczenia, które umożliwi podjęcie pracy o wybranym profilu. Przykładem może być projekt hodowli zwierząt na Węgrzech lub program wspierający kartografów na Litwie. Projekt jest częścią nowego programu „Uczenie ustawiczne”, utworzonego przez Komisję Europejską, aby kształcić lepiej wykwalfikowanych pracowników.

Tworzenie oddziałów, nauka języków

Podjęmując decyzję o tym, który z projektów finansować, bierze się pod uwagę proste czynniki mogące przyczynić się do budowania lepszej Europy. Czynnikiem takim może być poprawa mobilności Europejczyków ułatwiająca im znalezienie zatrudnienia, a także ciekawe przedsięwzięcia, które mogłyby zainspirować uczestników lub zachęcić ich do nauki języków obcych. Tworzenie nowych form kształcenia zawodowego także można dodać do tej listy. Umożliwia to organizacjom organizującym szkolenia bardziej efektywną współpracę na terenie całej Europy, a także pomaga w tworzeniu lepszych warunków kształcenia dla obywateli.

© stockxchng

Wymarzony zawód

Więcej informacji:

Linki:

- Czym jest program Leonardo da Vinci?
http://ec.europa.eu/education/programmes/leonardo/leonardo_en.html

-18-

Procedura patentowa

Jeśli wpadniesz na pomysł nowego wynalazku, może przynieść Ci to fortunę. Ale musisz także być w stanie strzec swojej innowacji, aby każdy miał świadomość, że to genialne dzieło jest Twoją własnością. Pomoże ci w tym Europejska konwencja patentowa (EPC).

Idea ochrony pomysłu może niektórym wydawać się niezrozumiała, ale jeśli uda Ci się coś wynaleźć lub masz niezwykłą koncepcję, uzasadnione jest, że zrobisz wszystko, aby ktoś inny nie przywłaszczył sobie Twojej „własności intelektualnej” ani jej nie wykorzystał.

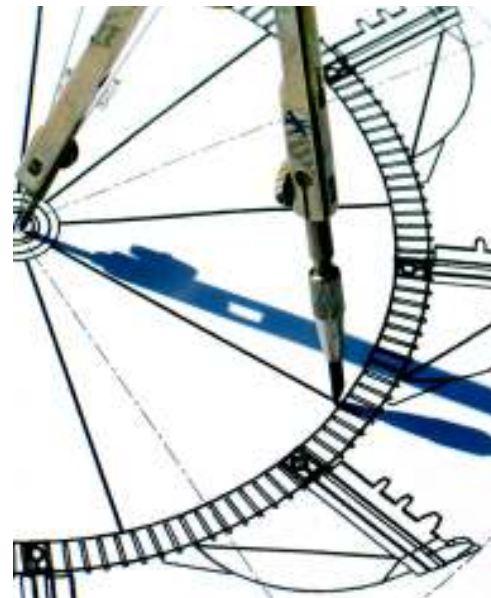
Patent ochroni Cię przed takimi przykrymi niespodziankami. Zanim jednak powstała konwencja, ochrona własności intelektualnej w Europie nie była łatwa. W każdym kraju trzeba było starać się o osobną aplikację patentową i przechodzić przez niejednolite procedury. Oznaczało to długotrwały i kosztowny proces.

Sprawne rozpatrywanie wniosku

Jednakże od 1978 roku dzięki konwencji procedury uległy znacznemu uproszczeniu. Wszystkie aplikacje patentowe z 27 państw członkowskich (oraz z kilku innych krajów europejskich) podlegają temu samemu procesowi. Nadal ponosi się co prawda pewne koszty związane z przetłumaczeniem pomysłów podlegających opatentowaniu. Nie dzieje się to jednak od razu, ale zwykle po tym, jak wniosek zostanie rozpatrzony.

Nie został jeszcze stworzony jednolity wzór patentu europejskiego, który obowiązywałby w całej UE. Przez pojęcie patentu europejskiego rozumiemy zestaw patentów narodowych, ale mają one jeden numer referencyjny i składa się tylko jedną aplikację.

Główne europejskie urzędy patentowe (EPO) mają siedzibę w Monachium oraz w Hadze, gdzie grupy profesjonalistów rozpatrują wnioski i strzegą naszych pomysłów. Patenty europejskie można obejrzeć na internetowej stronie „espacenet”. Jest tam ponad 50 mln niezwykłych pomysłów! Jeśli zdecydujesz się przesłać swoją aplikację, używając tego systemu, możesz nawet otrzymać nominację do konkursu na Europejskiego Wynalazcę.

© stockxchng

Europejska konwencja patentowa chroni projekty

Więcej informacji:

Linki:

- Europejski Urząd Patentowy
<http://www.european-patent-office.org/index.en.php>
- esp@cenet – Europejska sieć baz danych patentów
<http://www.espacenet.com/>
- Europejski Wynalazca Roku – Europejskie Forum Patentowe
<http://www.european-inventor.org/>

-19-

Opieka zdrowotna z nową kartą

Wszyscy lubimy podróżować i ważne jest, by cieszyć się dobrym zdrowiem podczas wojaży po Europie. Darmowa europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego daje poczucie bezpieczeństwa ponad 50 mln ludzi. Dzięki niej mają oni zagwarantowaną opiekę lekarską, do której mają prawo w razie choroby lub wypadku za granicą.

Karta została wprowadzona w 2004 roku i obecnie może być stosowana w 30 krajach. Pomaga uprościć procedury prowadzące do otrzymania pomocy medycznej w razie zagrożenia zdrowia podczas pobytu w innym kraju europejskim. Karta jest darmowa i zastępuje wszystkie inne wcześniejsze formy zabezpieczenia zdrowotnego, które stosowane były podczas wyjazdów za granicę (E111, E110, E128 i E119). Każdy kraj posiada ten sam wzór karty, co oznacza, że personel medyczny rozpozna ją bez problemu, nawet jeśli nie posługuje się językiem legitymującej się nią osoby.

Równe traktowanie

Każdy, kto jest objęty krajowym systemem opieki zdrowotnej, ma prawo do posiadania karty. Można jej używać, przebywając tymczasowo w innym kraju na urlopie lub w pracy. Obywatele europejscy mogą być pewni, że służby medyczne kraju, który odwiedzają, wiedzą, że karta uprawnia do takiego samego poziomu opieki, jaki otrzymują rodowici mieszkańcy. Wyrażano zaniepokojenie, że karta ma zawierać dane personalne, których ujawnienie może być niebezpieczne dla posiadacza. Obawy te jednak się nie potwierdziły, gdyż na karcie będzie widniało jedynie nazwisko posiadacza, narodowe numery identyfikacyjne oraz data urodzenia.

Koszty leczenia

W zależności od zasad obowiązujących w odwiedzanym kraju za niektóre usługi trzeba dodatkowo zapłacić. Jednakże pokazując kartę, z pewnością łatwiej będzie otrzymać zwrot kosztów leczenia po powrocie do domu.

Podróże poszerzają horyzonty i zbliżają do siebie ludzi różnych narodowości. Europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego dodatkowo daje Europejczykom pewność, że są pod dobrą opieką.

© Parlament Europejski

Deborah Carella, mieszkająca za granicą, jest szczęśliwą posiadaczką nowej europejskiej karty zdrowia

Więcej informacji:

Linki:

- Europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego – Najczęściej zadawane pytania
http://www.ec.europa.eu/employment_social/healthcard/citoyens_en.htm
- Europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego – Przegląd
http://www.ec.europa.eu/employment_social/healthcard/situation_en.htm

-20-

Opieka konsularna dla każdego obywatela UE

Poza granicami Unii Europejskiej wszyscy posiadacze paszportów UE, bez względu na to, z jakiego państwa członkowskiego pochodzą, mają prawo do korzystania z biur konsularnych. Niestety, większość Europejczyków nie jest świadoma tego, że jako obywatele UE są upoważnieni do opieki ze strony konsulatu lub ambasady któregoś z krajów Unii Europejskiej, jeśli w miejscu, które odwiedzają, ich rząd nie posiada misji.

Ogólnie przyjętym prawem jest, że wszystkim obywatelom Unii Europejskiej należy się opieka dyplomatyczna ze strony ich rodzimej ambasady lub konsulatu działającego poza granicami Unii Europejskiej.

Równe traktowanie

Tylko nieliczne kraje spoza Unii Europejskiej mają konsulaty lub ambasady wszystkich krajów europejskich. Dlatego też UE dokłada wszelkich starań, aby różne kraje współpracowały ze sobą, tak aby w razie potrzeby udzielić pomocy podróżującym Europejczykom. Jeśli ktoś potrzebuje pomocy w kraju, w którym nie ma jego rodzimego konsulatu, musi jedynie udać się do najbliższego konsulatu jakiegokolwiek kraju Unii Europejskiej i okazać paszport lub inny dokument potwierdzający jego tożsamość. Konsulat jest wówczas zobowiązany do udzielenia pomocy – wszystkim na takim samym poziomie.

Oferowana pomoc

Na jaką pomoc może więc liczyć poszkodowany podróżny? Na kompleksowe wsparcie w razie śmierci osoby przebywającej za granicą, w razie poważnej choroby lub wypadku, gdy ktoś padnie ofiarą napadu, a także w razie repatriacji, jeśli zajdzie taka konieczność.

W listopadzie 2006 roku wysunięto propozycję uzupełnienia tych usług o całą gamę nowych form pomocy, aby jeszcze bardziej usprawnić system ochrony obywateli Unii Europejskiej mieszkających i pracujących poza granicami Europy. Rozważane jest także objęcie ochroną rodzin obywateli europejskich, którzy nie pochodzą z żadnego z krajów europejskich.

© Komisja Europejska

Gwarancja opieki ze strony każdego konsulatu UE

Więcej informacji:

Linki:

- Obywatele UE uprawnieni są do opieki konsularnej oraz dyplomatycznej ze strony 27 krajów UE
http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/citizenship/diplomatic/fsj_citizenship_diplomatic_en.htm

-21-

Bardziej przejrzysta Europa

Masz pytanie dotyczące polityki lub działania Unii Europejskiej? Potrzebujesz porady na temat swoich praw jako obywatela europejskiego? Jeśli tak, warto zadzwonić do Europe Direct – chętnie pomożemy!

Europe Direct to serwis ustanowiony, aby pomóc zwykłym obywatelom w maksymalnym wykorzystaniu i zrozumieniu Unii Europejskiej, którą wielu uważa za skomplikowany twór. Obsługujemy tysiące zapytań rocznie, złożonych telefonicznie, za pomocą e-maili lub przez Internet. Pracuje u nas ponad 40 osób mówiących wieloma językami, udzielających odpowiedzi na wiele pytań związanych z UE.

Rozszyfrowanie biurokracji

Możemy pomóc w zrozumieniu szans i praw, które są związane z obywatelstwem europejskim. Na przykład często słyszymy pytania o to, jak najskuteczniej nostryfikować swoje kwalifikacje w innych państwach członkowskich lub jak otrzymać pozwolenie na pobyt w innym kraju.

Pracujemy w Europe Direct skutecznie – badania wykazały, że na około 90% pytań telefonicznych, które otrzymujemy, odpowiedzi udzielamy od razu. Ale nie martw się, jeśli Twoje pytanie czeka wciąż na odpowiedź – obiecujemy znaleźć eksperta lub zwrócić się o pomoc do innych zespołów UE, na przykład do Biura Porad dla Obywatela.

Gdzie nas znaleźć

Tak więc, jeśli masz pytanie, zadzwoń do nas z jednego z 27 państw członkowskich, korzystając z darmowego numeru: 00 800 6 7 8 9 10 11. Możesz także zadzwonić się do nas spoza UE pod numer +32 2 299 96 96.

Wymienione poniżej strony internetowe także podają nasze adresy elektroniczne oraz kierują do serwisu wsparcia w rzeczywistym czasie; serwis jest dostępny w języku francuskim i angielskim.

Centrum kontaktowe przyjmuje pytania przez telefon i pocztą elektroniczną od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00–18.30, CET.

Można także skontaktować się z siecią lokalnych placówek Europe Direct, które odgrywają rolę pośrednika między UE a obywatelami na szczeblu lokalnym. Ich zadaniem jest rozpowszechnianie informacji i udzielanie porad na temat polityk Unii Europejskiej, aktywne promowanie lokalnych i regionalnych debat na temat Unii Europejskiej, pomaganie instytucjom europejskim w przekazywaniu informacji na szczeblu lokalnym i regionalnym, jak również umożliwianie obywatelom przesyłania informacji zwrotnych do instytucji unijnych.

Rozszyfrowywanie Europy

Więcej informacji:

Linki:

- Skontaktuj się z Europe Direct
http://ec.europa.eu/europedirect/index_pl.htm
- Europe Direct – Odwiedź nas!
http://ec.europa.eu/europedirect/visit_us/index_pl.htm

-22-

Chcesz pracować za granicą?

Wyobraź sobie portal internetowy, który pomoże Ci znaleźć pracę w jednym z 31 państw europejskich i zapewni wszystkie informacje potrzebne do przeniesienia się za granicę. No cóż, nie musisz wyteżać wyobraźni, ponieważ on już istnieje – jest to EURES, czyli European Employment Services (Europejskie Służby Zatrudnienia).

EURES to serwis sieciowy, którego celem jest wspieranie mobilności zawodowej oraz możliwości pracy w różnych krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, obejmującego wszystkie państwa europejskie oraz Norwegię, Islandię i Liechtenstein (dotyczy to także Szwajcarii).

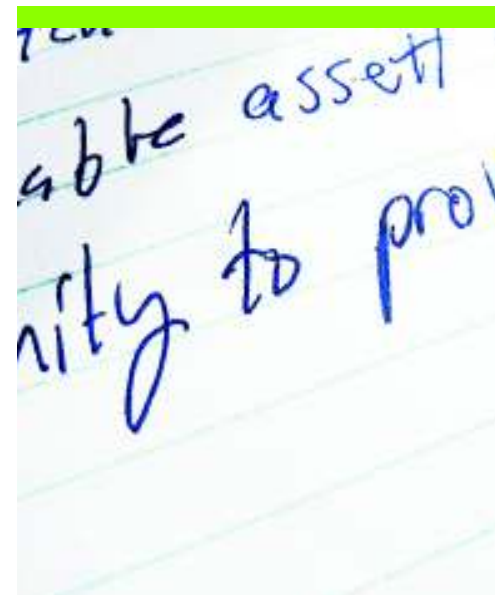
Ułatwione przenosiny

Portal EURES jest nie tylko wielką bazą danych do poszukiwania pracy, lecz także miejscem, gdzie można znaleźć porady i informacje o warunkach życia i pracy w całej Europie. Stanowi wszechstronne, łatwe w użyciu narzędzie, pomagające znaleźć wszystkie najbardziej potrzebne informacje: na temat opieki społecznej, kosztów życia, systemu służby zdrowia i edukacji, uznawania kwalifikacji zawodowych i wielu innych kwestii. Serwis jest także przydatny dla pracodawców poszukujących personelu z zagranicy.

Aspekt ludzki

Można zarejestrować swoje CV i otrzymywać komunikaty e-mailem w przypadku pojawienia się interesujących ofert pracy. Ale EURES ma także ludzkie oblicze dzięki sieci 700 doradców, którzy udzielają porad szukającym pracy i pracodawcom na temat szczegółowych zagadnień międzynarodowych rekrutacji.

EURES został założony w 1993 roku. Wspiera go wielu partnerów, takich jak publiczne służby zatrudnienia, związki zawodowe i organizacje pracodawców. Komisja Europejska koordynuje pracę serwisu, który może jednocześnie zamieszczać ponad 800 tys. ofert pracy. EURES zawiera także informacje o 200 tys. zarejestrowanych osobach szukających pracy i o ponad 8 tys. pracodawców. Nie ma lepszego miejsca, by rozpocząć poszukiwania okazji do wielkiej życiowej zmiany!

© stockxchng

Baza danych miejsc pracy

Więcej informacji:

Linki:

- DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równości Szans – EURES
<http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=pl>

-23-

Wszystkiego najlepszego dla Erasmusa z okazji 20. urodzin!

Trudno znaleźć lepszy przykład europejskiego sukcesu niż program Erasmus. Co więcej, zaczął on działać w 1987 roku – czyli w 2007 roku skończy 20 lat!

Czy wiesz, że w minionych 20 latach ponad 1,5 mln studentów otrzymało stypendia Erasmus i spędziło część czasu studiów w innym państwie? W 2005 roku prawie 1% wszystkich studentów w Europie uczestniczył w takich wymianach, a ich liczba rośnie z roku na rok.

Erasmus współtworzy kształcenie wyższe

Nie są to tylko dane statystyczne – Erasmus nie jest dla studentów jedynie pretekstem, by pojechać za granicę na kilka miesięcy, poznać kraj i przy okazji zaliczyć kilka wykładów. Punkty za zajęcia odbyte w ramach Erasmusa są uznawane przez macierzyste uczelnie studentów.

Przed wyjazdem każdy student przedkłada odpowiedni program studiów, który powinni zatwierdzić wszyscy zainteresowani, łącznie z uczelnią macierzystą i przyjmującą. W rzeczywistości Erasmus przyczynił się także do zmiany kierunku europejskiej polityki kształcenia wyższego, przez tak zwany proces boloński.

Zmienia życie ludzi

Jest jeszcze jeden powód tak dużej popularności stypendiów Erasmusa w 31 uczestniczących państwach. Dla wielu studentów studia w ramach Erasmusa stanowiły prawdziwy punkt zwrotny w życiu, otworzyły im oczy na nowe doświadczenia i poszerzyły horyzonty. Stali się lepiej ukształtowanymi i wykształconymi Europejczykami. Łatwiej jest im także znaleźć pracę. Erasmus to prawdziwy fenomen europejski!

© stockxchng

1,5 mln studentów nie może się mylić

Więcej informacji:

Linki:

- Czym jest Socrates i Erasmus?
http://ec.europa.eu/education/programmes/socrates/erasmus/what_en.html

-24-

Handel uprawnieniami do emisji

Europejski system handlu emisjami (European Union Emission Trading Scheme – ETS) to innowacyjny program wspomagający walkę ze zmianami klimatu. Globalne ocieplenie stanowi zagrożenie dla nas wszystkich, ale dzięki ETS Europa może zredukować własną emisję gazów cieplarnianych.

Od 2005 roku wszystkie państwa członkowskie UE uczestniczą w nowym handlowym systemie walki ze zmianami klimatu. ETS jest największym międzynarodowym systemem handlu środowiskowego na świecie. Stanowi także ważną część unijnej polityki zapobiegania zmianom klimatycznym.

Chodzi w nim przede wszystkim o to, byśmy brali większą odpowiedzialność za substancje, które uwalniamy do środowiska. ETS stanowi główny mechanizm wprowadzania w życie zobowiązań, które Europa podjęła, podpisując porozumienie z Kioto, czyli protokół globalnej inicjatywy na rzecz zapobiegania zmianom klimatu, sponsorowanej przez Narody Zjednoczone.

Redukcja emisji

W pierwszej fazie, w latach 2005–2007, ETS ma na celu zredukowanie znacznych emisji CO₂ pochodzącego z około 12 tys. zakładów przemysłowych w całej Europie – głównie z branży energetycznej oraz z najważniejszych sektorów industrialnych. Oznacza to, że ETS obejmuje prawie 50% emisji CO₂ w UE.

Podejście jest proste. Każda firma będąca źródłem emisji otrzymuje pewien „przydział” CO₂, który wolno jej wyemitować. Ta ilość jest ustalana w ramach krajowych planów dla każdego uczestniczącego państwa i będzie zmniejszana z czasem.

Jeśli dana firma przekroczy przyznany jej limit emisji, musi zakupić dodatkowe „kredyty węglowe” od innego przedsiębiorstwa, które wyemitowało mniej niż wynosił jego przydział. Tak więc firmy, które inwestują w redukcję emisji, mogą sprzedać nadmiar przydziału i w ten sposób zarobić. W pierwszym roku 362 mln ton kredytów CO₂ zostało sprzedanych na rynku warty 7,2 mld euro.

Coraz więcej uczestników

W kolejnej fazie działania systemu, w latach 2008–2012, zostaną dołączone inne gazy cieplarniane i sektory przemysłowe, na przykład lotnictwo cywilne. Najważniejszym kolejnym krokiem powinien być ambitny, globalny program walki ze zmianami klimatu, w którym uczestniczyliby wszyscy główni emitenci.

© stock.xchng

Bardziej odpowiedzialne podejście do substancji, które przedostają się do środowiska

Więcej informacji:

Linki:

- DG ds. Środowiska – System handlu emisjami (EU ETS)
<http://ec.europa.eu/environment/climat/emission.htm>

-25-

Równe szanse dla mamy i taty

Europejczycy mają wiele praw, ale z wielu z nich być może nie zdają sobie sprawy. Czy wiesz na przykład, że oboje rodzice nowo narodzonego dziecka mają prawo do urlopu po przyjściu na świat synka lub córki?

Urlop macierzyński i ojcowski

Jedną z najważniejszych spraw dla noworodka, niezależnie od tego, czy zdaje sobie z tego sprawę, czy też nie, jest prawo jego rodziców do skorzystania z urlopu macierzyńskiego lub ojcowskiego. Niemowlę potrzebuje regularnej opieki i posiłków, tak więc bardzo ważne jest, że zarówno tata, jak i mama mają prawo do urlopu, by zająć się najmłodszym członkiem rodziny.

W przeszłości młoda matka, jeśli miała szczęście, mogła wziąć kilkutygodniowy urlop, ale czasami w niektórych krajach europejskich musiała zrezygnować z pracy. Młodzi ojcowie z kolei często nie byli obecni przy porodzie, a z pewnością nie mogli zostać w domu z nowo narodzonym synem lub córką. Dobrze stało się zatem, że równość między mężczyznami a kobietami jest obecnie jednym z fundamentalnych praw obywateli Unii Europejskiej. Oznacza to, że zarówno mama, jak i tata mają okazję pozmienić maluchowi pieluszkę!

Jak to działa

W większości krajów europejskich oboje rodzice mają prawo do trzymiesięcznego urlopu, z którego może skorzystać ojciec lub matka, chociaż nie mogą przekazywać sobie uprawnień urlopowych. Po zakończeniu urlopu rodzicielskiego rodzice mają prawo wrócić do tej samej pracy, na równorzędne lub podobne stanowisko. W celu uzyskania urlopu rodzicielskiego należy uprzedzić pracodawcę z odpowiednim wyprzedzeniem, podając datę początku i końca nieobecności w pracy. Szczegóły różnią się w zależności od kraju zatrudnienia, ale pracodawca musi stosować się do minimalnego wymagania, które zobowiązały się respektować wszystkie kraje Europy.

Stanowi to kolejny krok Europy w kierunku prawdziwej równości szans między mężczyznami a kobietami.

Większe szanse dla równości

Więcej informacji:

Linki:

- Urlop chorobowy i macierzyński
http://ec.europa.eu/youreurope/nav/pl/citizens/working/cross-border/sickness-maternity-leave/index_pl.html?print=true
- MISSOC – Opieka społeczna w państwach członkowskich UE oraz w Europejskim Obszarze Gospodarczym
http://ec.europa.eu/employment_social/missoc/2003/index_en.htm

Na rozszerzeniu wszyscy zyskują

Sukces rodzi sukces. W minionych latach coraz więcej państw ubiegało się o członkostwo w Unii Europejskiej. Unia rozrosła się od wspólnego rynku zrzeszającego sześć krajów w 1957 roku do dzisiejszej postaci z 27 państwami członkowskimi. Rozszerzenie jest korzystne dla wszystkich, jeśli tylko nowi członkowie potrafią włączyć się w budowanie dobrobytu i stabilności UE.

Wspólny rozwój

Stosunki dobrosąsiedzkie zawsze stanowiły priorytet dla UE, zarówno w relacjach handlowych, jak i politycznych. Gospodarka europejska musi dalej się rozwijać. Tak więc korzystny rozwój państw otaczających UE leży w interesie wszystkich.

Gdy jakiś kraj chce dołączyć do Unii, należy mu pomóc w przygotowaniach do negocjacji i członkostwa. Powinien wiedzieć, jak działa UE, i zdawać sobie sprawę, że jej członkowie mają nie tylko prawa, lecz również obowiązki.

Stabilność

Kraje, które chcą dołączyć do Unii, otrzymują odpowiednio dostosowaną pomoc, wsparcie techniczne i finansowe. Mogą także liczyć na współpracę w ramach zapewnienia stabilności. Jest to ważne, ponieważ niektórzy z najnowszych członków i kandydatów wciąż borykają się z wyzwaniami ustanowienia demokracji, sprawnej gospodarki rynkowej oraz zapewnienia dobrobytu wszystkim obywatelom. Wśród programów pomocy należy wymienić PHARE (stworzony w 1989 roku, by pomóc byłym komunistycznym państwom Europy Środkowej i Wschodniej), ISPA i Sapard (opracowane, by wspierać rozbudowę infrastruktury, rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w państwach kandydujących), CARDS (program skierowany do państw Bałkanów Zachodnich) oraz specjalny program dla Turcji. W 2007 roku nowe pakiety wsparcia zostały ustanowione dla Turcji i państw Bałkanów Zachodnich.

Kraje te otrzymują także pomoc w przygotowaniu się do ściślejszej integracji z UE. W ramach tego postępowania uwzględnia się proces „awansowania” ze statusu potencjalnego kraju kandydującego do statusu kraju-kandydata; jest to następstwem ważnej decyzji politycznej, podjętej w wyniku ściślejszej i wymagającej procedury. W ten sposób rozszerzenie jest korzystne dla wszystkich Europejczyków.

© stock.xchng

Rozszerzenie przyczyniło się do stabilności i dobrobytu Europy

Więcej informacji:

Linki:

- Działalność Unii Europejskiej – Rozszerzenie
http://europa.eu/pol/enlarg/index_pl.htm
- DG ds. Rozszerzenia
http://ec.europa.eu/enlargement/index_pl.htm

-27-

Europa na bank

Unia Europejska wydała w minionych latach miliardy, by zapewnić całemu kontynentowi dobrobyt gospodarczy oraz wesprzeć armię przedsiębiorców, którzy starają się tworzyć miejsca pracy i stymulować wzrost gospodarczy.

Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) jest kluczową instytucją finansującą w Europie. Wynika to przede wszystkim z pracy, jaką bank wkłada w zbieranie środków pieniężnych na finansowanie ważnych projektów infrastrukturalnych i na wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Na przykład w 2004 roku EBI wydał 28 mld euro na projekty poprawiające warunki w uboższych rejonach Europy. Pieniądze te zostały wydane na usprawnienie infrastruktury transportowej oraz telekomunikacyjnej, na inicjatywy rozwoju przemysłowego, rozwój rejonów miejskich, jak również wspieranie służby zdrowia i edukacji.

Kapitał wysokiego ryzyka

Dlaczego finansowe wspieranie europejskich przedsiębiorców jest tak ważne? To proste, zapewniają oni 75 mln miejsc pracy i stanowią 99% wszystkich podmiotów gospodarczych w Europie. Większość bezpośredniego wsparcia dla MŚP pochodzi z Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI), założonego w 1994 roku. EBI korzysta z funduszu, żeby zapewnić MŚP – spośród których wiele działa w sektorach technologii teleinformacyjnych oraz nauk przyrodniczych – dostęp do kapitału inwestycyjnego wysokiego ryzyka. Głównym celem jest stymulowanie europejskich polityk na rzecz wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Rynek kapitału inwestycyjnego wysokiego ryzyka jest olbrzymi, obecnie jego wartość przekracza 3 mld euro.

Gwarancja na przyszłość dla Europy

EFI może także udzielać instytucjom finansowym gwarancji na pożyczki stanowiące wsparcie pieniężne dla MŚP. Ta złożona, często niewidoczna praca jest niezwykle ważna dla takich instytucji jak banki, ponieważ pomaga im zmniejszyć ryzyko inwestycyjne i zachęca je do udzielania MŚP jeszcze więcej kredytów.

© stockadring

Pomoc dla MŚP w dostępie do funduszy

Więcej informacji:

Linki:

- Europejski Bank Inwestycyjny (EBI)
<http://www.eib.europa.eu/index.asp>

- 28 -

Technologie dla lepszego życia

Spółczesność informacyjna było niegdyś futurystycznym scenariuszem – teraz stało się faktem. Inicjatywa i2010 zmierza do zapewnienia Europejczykom prostego, bezpiecznego i taniego dostępu do najnowszych informacji i technologii teleinformatycznych (ICT) oraz do licznych możliwości poprawienia jakości ich życia, które techniki te oferują.

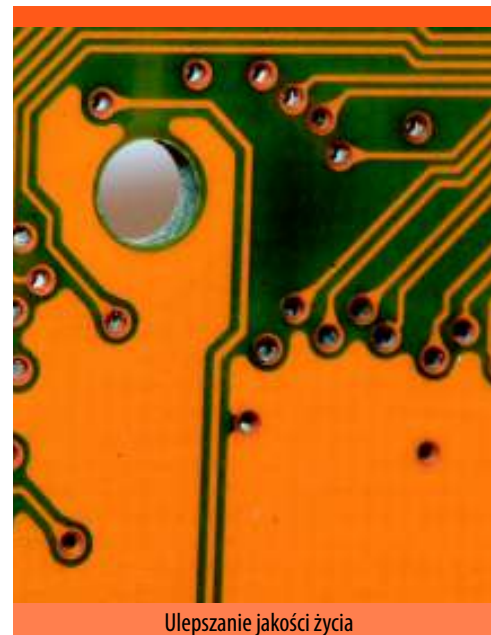
Być może lubisz słuchać muzyki na odtwarzaczu MP3, będąc w drodze. Być może wysyłałeś już zdjęcia cyfrowe rodzinie i przyjaciołom przez e-mail lub rozmawiałeś z nimi przez Internet. Media pojawiają się w sieci – muzyka, filmy i telewizja stają się dostępne na komputerach PC i telefonach komórkowych. Nowe technologie informacyjne i komunikacyjne oferują więcej – przez atrakcyjną rozrywkę i pożyteczne usługi. Maksymalne wykorzystywanie tych możliwości stanowi jeden z priorytetów inicjatywy i2010.

Dostęp do informacji wszędzie i w każdej chwili

Obecnie coraz częściej możemy organizować urlop lub przysyłać zeznania podatkowe, siedząc na kanapie – przez Internet. Redukowanie biurokracji i uwalnianie czasu, zachęcając rządy do świadczenia lepszych i powszechniejszych usług publicznych w sieci, to kolejny przykład zadań, których podjął się program i2010. Wspiera także opracowywanie i stosowanie nowych technologii informacji i komunikacji w dziedzinach takich, jak zdrowie, edukacja i bezpieczeństwo. Czy wiesz na przykład, że wbudowany w pojazd system, który ma być niebawem wprowadzony w Europie, będzie automatycznie powiadamiał służby ratownicze w razie wypadku drogowego? Ten nowy system, zwany eCall, pozwoli uratować życie wielu ludziom – może także Tobie...

Równy dostęp to równe szanse

Jednym z najważniejszych wyzwań jest zapewnienie każdemu – niezależnie od wieku, sprawności fizycznej czy miejsca zamieszkania – równego dostępu do możliwości, jakie dają technologie informacyjne i komunikacyjne. W tym celu potrzebne jest szybkie, szerokopasmowe połączenie z Internetem. Zachęcając państwa członkowskie do udostępniania łączności szerokopasmowych w regionach ze słabą infrastrukturą, także za pomocą funduszy europejskich dla mniej rozwiniętych regionów, program i2010 zdołał zwiększyć dostępność szybkich połączeń internetowych w UE.

© stockxchng

Ulepszanie jakości życia

Więcej informacji:

Linki:

- i2010 – Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia
http://europa.eu.int/information_society/europe/i2010/index_en.htm

- 29 -

Pracując razem – ponad granicami

Istnieje wiele narodowych granic w samej Europie i wokół niej. Odzwierciedlają one linie podziału istniejące przez długie wieki między prawami, zasadami i zwyczajami – między różnymi sposobami patrzenia na różne sprawy. Niektóre regiony muszą przyspieszyć swój rozwój, inne muszą poradzić sobie ze skażeniem – cele te najlepiej osiągnąć, współpracując ze sobą. Europa to ułatwia.

„Efekt granicy”

Dużych problemów w Europie jest tyle, ile narodowych regionów granicznych na jej obszarze. Regiony graniczne odczuwają oddalenie zarówno od stolic swych krajów, jak i od siebie nawzajem. Tereny te pozostały w tyle i musiały szybko to nadrobić. Główne osiągnięcia Unii Europejskiej już wiele pomogły – wspólny rynek, wspólna waluta, mniej kontroli paszportowych. Wszystko to czyni nasze życie prostszym. Ponieważ często regiony te są regionami mniej zamożnymi, otrzymują dużą pomoc z funduszy strukturalnych UE.

UE pomaga również przezwyciężyć „efekt granicy”. Program Interreg pobudza rozwój terenów przygranicznych. Poza udzielaniem pomocy finansowej program ten stymuluje jak najlepsze użycie zasobów – finansowych, ludzkich bądź strukturalnych.

Praktyczne korzyści

Praktyczne korzyści są oczywiste. Weźmy przykład komunikacji autobusowej. Sąsiadujące tereny Austrii i Niemiec ustanowiły euroregion w 1995 roku. Teraz możemy korzystać z tego samego biletu autobusowego po obu stronach granicy, przy nieograniczonej liczbie przekroczeń granicy w tę i z powrotem. W ten sposób wzrosła liczba pasażerów oraz pobudzona została turystyka lokalna. Nie było to jednak tak proste, jak mogłoby się wydawać; zainstalowanie nowych automatów biletowych i skoordynowanie tras musiało zostać wspólnie ustalone, a podatki i opłaty zharmonizowane. Wymagało to pomocy finansowej. UE zainwestowała również wiele pieniędzy w usprawnienie ponadgranicznych połączeń kolejowych – na przykład pomiędzy Dublinem i Belfastem lub pomiędzy Helsinkami i Petersburgiem.

Stare granice miały jednak kilka zalet. Niektóre ze wspaniałych, zachowanych w nienaruszonym stanie krajobrazów europejskich znajdują się na terenach granicznych. Wraz z otwarciem granic środowiska te mogą wkrótce ulec zniszczeniu, jeśli nie podjęte zostaną działania ochronne. Program Interreg wspiera działania, które właśnie tym się zajmują – wspaniałymi parkami naturalnymi leżącymi na terenach przygranicznych.

Przezwyciężanie barier regionalnych

© stockxchng

Więcej informacji:

Linki:

- Interreg III / Sąsiedztwo – Strony programu
http://ec.europa.eu/regional_policy/interreg3/abc/progweb_en.htm

- 30 -

Tanie loty dla każdego

Nie tak dawno podróże lotnicze zdarzały się okazjonalnie i oznaczały duży wydatek. Jednak od kiedy Unia Europejska umożliwiła konkurowanie między sobą różnych linii lotniczych, liczba oferowanych lotów i tras znacznie wzrosła, a pobierane opłaty zmniejszyły się w odczuwalny sposób. Latanie po Europie jest dziś prostsze niż kiedykolwiek.

Międzynarodowe podróże powietrzne rozwinęły się na bazie restrykcyjnych umów pomiędzy rządami a liniami krajowymi. Zbyt często linie te, mające zagwarantowany monopol, organizowały loty, biorąc pod uwagę jedynie swoje potrzeby, i obciążały pasażerów opłatami daleko przekraczającymi koszty danej podróży. W latach 80. Unia Europejska zdecydowała się zakończyć te protekcyjne umowy i otworzyć rynek dla wolnej konkurencji. W efekcie, od 1993 roku, Unia Europejska (wspólnie z licznymi państwami ościennymi) stała się jednym wielkim rynkiem podróży lotniczych.

Wolna konkurencja

Oznacza to, iż każda linia lotnicza posiadająca licencję w krajach UE – oraz spełniająca standardy bezpieczeństwa i inne warunki – może działać na polu usług lotniczych gdziekolwiek w UE, włączając w to miejscowe serwisy w innym kraju. Restrykcje dotyczące taryf i rozkładu lotów zostały zniesione, a dziś główne ograniczenie nowych usług lotniczych stanowi brak miejsc na największych lotniskach europejskich.

Nowe możliwości

W krótkim czasie powstało wiele nowych linii lotniczych, wprowadzono linie oferujące przeloty „bez wygód” lub „niskobudżetowe” oraz setki nowych usług powiązanych z ogromną liczbą lotnisk w całej Europie. Ceny spadły we wszystkich liniach lotniczych, rezerwacja stała się prostsza – głównie za pomocą Internetu – a pasażerowie mają obecnie możliwość podróżowania częściej, taniej i do większej liczby miejsc docelowych.

© stockxchng

Lepszy widok za lepszą cenę

Więcej informacji:

Linki:

- DG ds. Energii i Transportu – Rynek wewnętrzny
http://ec.europa.eu/transport/air_portal/internal_market/index_en.htm

- 31 -

Katalizator na zmianę

W ostatnich 15 latach niewielki, a bardzo sprytny wynalazek przyczynił się do niesłychanej redukcji zanieczyszczenia toksycznego powodowanego przez nasze samochody. To konwerter katalityczny – mały reaktor chemiczny, który zamienia szkodliwe spaliny w bardziej przyjazne środowisku substancje – wydzielane przez nasze samochody.

Dziś, przede wszystkim dzięki konwerterom katalitycznym oraz zaawansowanym regulacjom w sprawie spalin i technologii silnika, nowe samochody w Europie emitują aż do 95% mniej toksycznych gazów niż 20 lat temu.

Katalizatory takie jak ten mogą zmienić molekuly w spalinach samochodowych w substancje mniej szkodliwe dla europejskich obywateli i środowiska.

Pierwsze pojawiły się w pojazdach w Europie w 1985 roku. Następnie, w związku z daleko idącym nowym regulacją europejskim, od 1991 roku konwertery katalityczne były montowane w każdym nowym samochodzie sprzedawanym w Unii Europejskiej. Technologia ta sprawiła również, że benzyna nie zawiera obecnie ołowiu; ołów jest szkodliwy zarówno dla systemów konwertera, jak i dla ludzi.

Katalizatory trójdrożne

Co więcej, dla samochodów z silnikiem benzynowym zostały opracowane katalizatory trójdrożne, które są w stanie przetransformować jednocześnie trujący tlenek węgla i szkodliwy niespalony węglowodór w dwutlenek węgla i wodę. Jednocześnie przetwarzają szkodliwe związki tlenku azotu w nieszkodliwy azot.

W pojazdach z silnikiem diesla oksydacja katalityczna dokonuje tych samych sztuczek z tlenkiem węgla i węglowodorem; coraz częściej stosowane są filtry i inne urządzenia, które usuwają małe cząstki oleju napędowego, które mogłyby mieć negatywny wpływ, jeśli byłyby wdychane do płuc.

Oczywiście historia katalizacji nie kończy się w tym miejscu; ten rodzaj technologii stale się rozwija, przyczyniając się do redukcji innych rodzajów emisji spalin oraz polepszenia jakości powietrza.

© stockxchng

Konwertery kataliczne oznaczają czystsze powietrze

Więcej informacji:

Linki:

- DG ds. Środowiska – Czyste powietrze i transport
<http://ec.europa.eu/environment/air/index.htm>

-32-

Projekt z myślą o czworonogach

Wyjazd na urlop za granicę do niedawna oznaczał konieczność pozostawienia w domu bardzo ważnego członka rodziny – czworonoga! Teraz dzięki paszportowi UE dla zwierząt domowych „najlepszy przyjaciel człowieka” może cieszyć się urokami Europy.

Od 2004 roku europejski paszport dla zwierząt domowych w znacznym stopniu ułatwił podróżowanie właścicieli ze zwierzętami po całej Europie. Nie tylko koty i psy mogą podróżować z paszportem, mogą go otrzymać nawet fretki! Załatwienie formalności jest proste: przed wyruszeniem na wakacje właściciel zabiera zwierzę do weterynarza, aby wystawić mu paszport. Dokument ten będzie zawierał informacje o ważnych szczepieniach, a także o przebytych w przeszłości leczeniach.

Wścieklizna

W paszporcie znajdują się dane między innymi o aktualnym szczepieniu przeciwko wściekliźnie. Jest to warunek wjazdu do każdego kraju europejskiego – wspomagający kontrolowanie tej groźnej choroby, która może dotknąć zarówno zwierzęta, jak i ludzi. Niektóre kraje (Irlandia, Malta, Szwecja i Zjednoczone Królestwo) wymagają także potwierdzenia, że szczepienie przeciwko wściekliźnie jest skuteczne, co oznacza wykonanie dodatkowego testu, który może przeprowadzić każdy weterynarz.

Ponadto niektóre kraje europejskie wymagają zaświadczenia o leczeniu przeciwkleszczowym oraz przeciw tasiecmowi bąblowcowemu. Właściciele zwierząt powinni zatem sprawdzić przed wyruszeniem w podróż, jakie wymagania stawia dany kraj.

Tatuaż lub chip

Wszystkie podróżujące zwierzęta poza paszportem będą potrzebowały bardziej trwałego identyfikatora. Może on być w formie kodu wytatuowanego na skórze zwierzęcia lub mikrochipu (element elektroniczny, z którego można odczytać dane za pomocą odpowiedniego sprzętu) wszczepionego pod skórę. W przyszłości mikrochip będzie prawdopodobnie jedyną formą identyfikacji.

Jeśli więc Europejczycy zechcą pospacerować ze swoim czworonogiem, będąc na urlopie, będą mogli to zrobić dzięki paszportowi dla zwierząt domowych!

© stockxchng

Weź mnie ze sobą!

Więcej informacji:

Linki:

- Podróże po Europie – Zwierzęta domowe
http://europa.eu/abc/travel/pets/index_pl.htm
- Przemieszczanie zwierząt domowych (psów, kotów, fretek) – Niehandlowe przemieszczanie zwierząt na terytorium UE
http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/nocomm_intra_en.htm

- 33 -

Możliwość wyboru – czarna lista linii lotniczych

Wszyscy powinniśmy poczuć się lepiej, wiedząc, że pasażerowie w Unii Europejskiej mogą teraz dokonywać wyboru bezpiecznych linii lotniczych. Mogą to zrobić, zanim zarezerwują bilet, sprawdzając na stronach internetowych informacje o danym przewoźniku.

Latanie pociąga za sobą ryzyko, jednakże obowiązują pewne normy, do których przewoźnicy, zarówno linii pasażerskich, jak i towarowych, powinni się stosować. Zanim czarna lista linii lotniczych została stworzona, zdarzały się sytuacje, że jakaś linia miała zakaz lotów w jednym z krajów UE, a mogła swobodnie działać w innym. O czym to mogło świadczyć?

Komisja Europejska wezwała władze poszczególnych krajów do sporządzenia własnych list. Dogłębne analizy dokonane przez komitet złożony z ekspertów bezpieczeństwa transportu powietrznego zaowocowały powstaniem w 2006 roku czarnej listy niebezpiecznych linii lotniczych UE. Lista uwzględniała wszystkich operatorów, którzy nie spełniali międzynarodowych standardów.

Skontrolowanie niemal 100 przewoźników, mających wątpliwy zaszczyt figurowania na początkowej liście, ujawniło wiele uchybień, począwszy od niewłaściwych przeglądów i konserwacji, a skończywszy na przestarzałym sprzęcie.

Bolesna nauuczka

Europa otrzymała bolesną naukę w 2004 roku po katastrofie samolotu linii lotniczych Flash Airlines w Sharm el-Sheikh w Egipcie. Raporty wskazały, że przewoźnik ten miał zakaz operowania w szwajcarskiej strefie powietrznej. Niestety pasażerowie nie wiedzieli o tym. Około połowę liczby operatorów umieszczonych na czarnej liście stanowią jednostki zarejestrowane w Demokratycznej Republice Konga, kilkanaście w Gwinei Równikowej i drugie tyle w Sierra Leone. Obecnie, dzięki informacjom na stronach internetowych, Europejczycy mają dostęp do aktualnych danych dotyczących linii lotniczych pozbawionych skrupułów.

Pewne jest, że pojawienie się na czarnej liście to skutek poważnych uchybień nieuczciwych operatorów i krajów dających im licencje. Ma to bardzo duże znaczenie, w szczególności kiedy potencjalni pasażerowie mają możliwość zbojkotowania podejrzanych przewoźników i skorzystania z usług bezpiecznych linii lotniczych.

Unia Europejska angażuje się także w programy mające na celu pomoc krajom starającym się sprostać wymaganiom bezpieczeństwa. Od stycznia 2007 roku Europejska Agencja Bezpieczeństwa Transportu Lotniczego przejęła program SAFA – program oceny bezpieczeństwa zagranicznych statków powietrznych, wcześniej prowadzony przez Wspólne Władze Lotnicze. Oznacza to, że obecne działania w celu zakazu działalności niebezpiecznych linii lotniczych są jeszcze bardziej spójne niż kiedyś.

© stockxchng

Lepiej wiedzieć, z kim lecisz

Więcej informacji:

Linki:

- Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA)
<http://www.easa.eu.int/>
- Wspólne władze lotnicze (JAA)
<http://www.jaa.nl/>
- Lista linii lotniczych podlegających zakazowi wykonywania połączeń w Unii Europejskiej
http://ec.europa.eu/transport/air_portal/safety/black_list_en.htm

- 34 -

To więcej niż oznakowanie – to ekodeklaracja

Biorąc pod uwagę susze na jednej połowie Ziemi, a powodzie na drugiej, ludzie zaczynają się coraz bardziej martwić o środowisko, a zwłaszcza o zmiany klimatu. Europejskie oznakowanie Eco-label pozwala producentom pokazać „zielone” serce, a konsumentom pomaga wspierać te firmy, które zasłużyły na charakterystyczny symbol kwiatka.

Znak Eco-label to charakterystyczne logo z kwiatkiem. Został on wprowadzony w 1993 roku i stanowi flagowe oznaczenie europejskie dla produktów i usług, które reprezentują lepszy wybór z punktu widzenia ochrony środowiska.

Eco-label pomaga producentom, detalistom i usługodawcom zyskać zasłużone uznanie za respektowanie wysokich standardów przez pełen cykl życia produktu. Konsument, widząc ten symbol, mogą dokonać świadomego wyboru, ponieważ wiedzą, że na Eco-label trzeba zasłużyć. Selekcja opiera się na wiarygodnych, nowoczesnych metodach naukowych i uwzględnia ochronę zdrowia konsumentów, jak również sposób, w jaki produkt został wytworzony.

Zmniejsz emisję dwutlenku węgla

Znak jest stosowany w wielu różnych sektorach, na przykład w branży środków czystości, urządzeń elektrycznych, przedmiotów gospodarstwa domowego lub wyposażenia ogrodu, ubrań, a nawet usług turystycznych. Nie obejmuje żywności ani napojów, sektora medycznego i farmaceutycznego, ani towarów wyprodukowanych w sposób, który „może znacząco szkodzić ludziom i środowisku”.

Program Eco-label chce zachęcać coraz więcej organizacji do stosowania znaku w charakterze nagrody i, jeśli to się uda, do wykorzystywania go do reklamy. Wspomoże to promocję produktów ze znakiem Eco-label i zwiększy wrażliwość konsumentów na sprawy naszego środowiska.

W 2006 roku ponad 300 produktów w UE szczyliło się znakiem Eco-label – aż 92 pochodziło z Włoch. Produkty tekstylne, farby do wnętrz i kwatery turystyczne należały do produktów najczęściej uzyskujących zielony znaczek uznania.

W miarę jak Europejczycy szukają nowych sposobów na zminimalizowanie niekorzystnego wpływu działalności ludzkiej na naszą planetę – na przykład zmniejszając emisję dwutlenku węgla – znak Eco-label najprawdopodobniej będzie zyskiwał na znaczeniu.

© stock.xing

Znak Eco-label pomaga w odnalezieniu zielonych produktów

Więcej informacji:

Linki:

- Strona internetowa znaku Eco-label
http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm
- Europejski katalog Eco-label
<http://www.eco-label.com/>

- 35 -

Bezpieczni europejscy konsumenci

Europa stanowi wielki, wspólny rynek towarów konsumpcyjnych. Konsumenci chcą czuć się pewni, że produkty, które kupują, są wysokiej jakości, a przede wszystkim, że są bezpieczne. Dlatego też europejskie przepisy dotyczące zasad bezpieczeństwa produktów są tak ważne.

Europejskie przepisy odnoszące się do bezpiecznych produktów gwarantują ochronę wszystkim obywatelom UE, z zapewnieniem, że każdy korzysta z tego samego poziomu ochrony konsumenckiej i bezpieczeństwa. Ustanowione zostały wysokie normy, a wadliwe produkty muszą być usuwane z rynku. Powstał system szybkiej wymiany informacji (Rapex), co oznacza, że konsumenci w Europie są szybko powiadamiani o problemach z produktami w danym regionie i, jeśli to konieczne, produkt wycofywany jest z rynku.

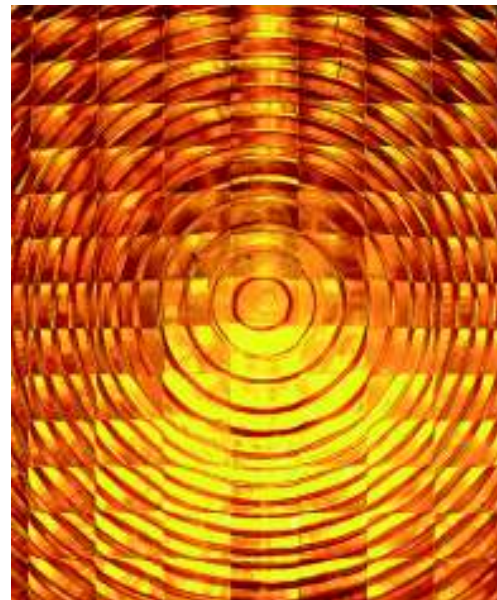
Swoboda zakupów

Głównym celem zasad bezpieczeństwa wyrobów jest to, by Europejczycy mogli wszędzie czuć się bezpiecznie, gdy robią zakupy, niezależnie od tego, czy kupują przez Internet, na straganie czy w sklepie. Jednak oprócz ogólnych zasad dla wszystkich produktów są także specjalne, dodatkowe przepisy dla takich towarów, jak zabawki, urządzenia elektryczne i gazowe, maszyny oraz pojazdy rekreacyjne.

Nauka dla bezpieczeństwa

Specjalne zasady są ustalane tylko wtedy, jeśli okazują się potrzebne lub jeśli badania naukowe dostarczają informacji o potencjalnym zagrożeniu. Dobrym przykładem jest zakaz stosowania ftalanów. Ftalany to substancje chemiczne, które były używane przy produkcji zabawek i innych produktów dla dzieci, żeby zmiękczyć plastik. Ale ich stosowanie wiązało się także z potencjalnym zagrożeniem dla zdrowia dzieci. Teraz ftalany są zabronione.

Oczywiście tego rodzaju decyzje są podejmowane na podstawie szczegółowych badań naukowych. W końcu – jeśli chodzi o bezpieczeństwo konsumentów – lepiej dmuchać na zimne.

Światelko w tunelu bezpieczeństwa produktów

© stockxchng

Więcej informacji:

Linki:

- Dyrektywa UE dot. bezpieczeństwa produktów
http://ec.europa.eu/consumers/cons_safe/prod_safe/gpsd/revisedGPSD_en.htm
- Rapex – najnowsze informacje
http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/rapex_archives_en.cfm

- 36 -

REACH – niebezpieczne substancje pod kontrolą

Dzięki Unii Europejskiej zostały wprowadzone nowe rodzaje kontroli, które pomogą chronić ludzi i środowisko przed niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, jednocześnie utrzymując europejską konkurencyjność w przemyśle chemicznym.

Dotąd istniało zbyt wiele niejasnych przepisów bezpieczeństwa co do użycia chemikaliów i postępowania z nimi. Nowa polityka REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals – rejestracja, ocena i autoryzacja chemikaliów) Unii Europejskiej upraszcza sprawy z tym związane. W ramach REACH firmy europejskie muszą przeanalizować i zarządzać ryzykiem związanym z chemikaliami, które produkują, importują lub których używają.

W poszukiwaniu równowagi

Wyzwaniem było osiągnięcie odpowiedniej równowagi pomiędzy potencjalnie konkurującymi ze sobą celami. Zostały one przedstawione w ważnym europejskim dokumencie, Białej księdze strategii przyszłej polityki dotyczącej chemikaliów. Obejmują one między innymi ochronę ludzi i środowiska przed niebezpiecznymi substancjami, utrzymanie europejskiego przemysłu chemicznego na konkurencyjnym poziomie oraz promowanie produktów nietestowanych na zwierzętach. Wraz z nową polityką REACH Unia pracowała nad znalezieniem odpowiedniej formuły.

Oznaczanie etykietami niebezpiecznych substancji

W zgodzie z wytycznymi nowej strategii REACH ma chronić ludzi przed potencjalnymi niebezpiecznymi chemikaliami. Jednocześnie rządy europejskie uznały, iż muszą pozwolić przemysłowi chemicznemu na innowacyjność i osiągnięcie sukcesów na rynku światowym.

Wraz z REACH Unia usilnie pracuje, aby upewnić się, że wszyscy producenci, importerzy i użytkownicy chemikaliów mają odpowiednie przygotowanie i są w pełni świadomi tego, czego się od nich oczekuje.

© stockxchng

Jakie jest niebezpieczeństwo? Teraz wiadomo!

Więcej informacji:

Linki:

- Komisja Europejska – REACH
http://europa.eu/scadplus/glossary/chemicals_regulatory_framework_en.htm

-37-

Uznawane kwalifikacje

Europa nieustannie pracuje nad ułatwieniem pracodawcom i instytucjom edukacyjnym uznawania „zagranicznych” kwalifikacji. Jest to szczególnie użyteczne dla absolwentów szkół, którzy pragną podjąć dalsze kształcenie oraz być może pracę w innej części Europy, ale martwią się tym, że ich kwalifikacje mogą nie zostać uznane poza ich krajem ojczystym.

Państwa europejskie zebrały się w 1999 roku, by rozpocząć prace nad tzw. procesem bolońskim. Celem nadrzędnym jest utworzenie „strefy europejskiego wyższego wykształcenia”, która ułatwiałaby ludziom poruszanie się w Europie w celu podjęcia studiów. W perspektywie długoterminowej pomoże to pracownikom w przemieszczaniu się po Europie i zwiększy konkurencyjność gospodarki. Proces boloński obejmuje w tej chwili 46 krajów i opiera się na doświadczeniu miliona studentów programu Erasmus.

Wzajemne uznawanie

Aby proces boloński się sprawdził, konieczne jest wypracowanie przez kraje europejskie sposobu na wzajemne uznawanie wykształcenia oraz kwalifikacji zawodowych – a nie jest to proste, gdy weźmie się pod uwagę różne szkolenia i systemy edukacyjne! Pierwsze kroki zostały już poczynione. Na przykład dla UE i krajów, które przystąpiły do procesu bolońskiego, zostały stworzone Europejskie ramy kwalifikacji (EQF), co jest wspianą wiadomością. Połączą one systemy kwalifikacji z różnych krajów – w różnych sektorach – tak by były zrozumiałe dla wszystkich i ułatwiały uznawanie dyplomów i kwalifikacji oraz ich transfer.

Mam dyplom – w drogę

W 1984 roku powstała sieć centrów w Europie udzielająca porad i informacji w sprawie uznawania akademickich dyplomów uzyskanych za granicą (ENIC-NARIC). Natomiast w 1989 roku Komisja Europejska wprowadziła Europejski system transferu punktów (ECTS), stosowany teraz powszechnie do ułatwienia uznawania studiów za granicą. Suplementy do dyplomów również pomagają zagranicznym pracodawcom i uniwersytetom w szybkim rozpoznawaniu różnych rodzajów dyplomów.

© stockxchng

Uznawanie studiów

Więcej informacji:

Linki:

- Uznawanie i przejrzystość kwalifikacji
http://ec.europa.eu/education/policies/rec_qual/rec_qual_en.html
- Proces boloński – Strefa europejskiego wyższego wykształcenia
http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna_en.html

- 38 -

Zjednoczone siły policyjne Europy

Dzięki działalności Europolu, europejskiej agencji policyjnej, siły policyjne są w stanie lepiej współpracować na terenie całej Europy, dzięki czemu w UE jest coraz bezpieczniej.

Europol, który rozpoczął działalność w 1999 roku, jest niczym innym jak europejskimi siłami policyjnymi na wielką skalę, które wspierają policję we wszystkich krajach członkowskich UE. Pomoc dotyczy między innymi walki z handlem narkotykami, nielegalną imigracją, terroryzmem, handlem ludźmi, fałszerstwami czy praniem brudnych pieniędzy.

Zagrożenia, wywiad i język

Wsparcie oznacza bezpośrednią pomoc – kiedy siły policyjne w jednym kraju zidentyfikują zorganizowaną grupę przestępczą, która ma wpływ także na inne kraje UE, Europol pomaga im w dzieleniu się informacjami, tworzeniu „strategicznych raportów” (np. dotyczących szacowania ryzyka) czy innego rodzaju dochodzeń. Może także służyć ekspertami oraz wsparciem technicznym. Pracownicy Europolu są w ścisłym kontakcie z państwami członkowskimi, aby jeszcze bardziej zwiększyć możliwość współpracy. Bywają sytuacje, gdzie wsparcie Europolu polega jedynie na pomocy w pokonaniu barier językowych pomiędzy siłami policyjnymi różnych krajów.

Narkotyki i fałszywe banknoty – na co dzień

Jest mnóstwo przykładów obrazujących skuteczność sił policyjnych UE w zwalczaniu dużych grup przestępczych dzięki pomocy Europolu. W 2005 i 2006 roku agencja we współpracy z policją holenderską i niemiecką rozbiła olbrzymią grupę kryminalną produkującą narkotyki. W 2006 roku Europol, współpracując z amerykańskimi tajnymi służbami, pomógł hiszpańskiej i kolumbijskiej policji w operacji, która zakończyła się przechwyceniem fałszywych banknotów o wartości ponad 5 mln euro i 4,3 mln dolarów amerykańskich.

Prośby o pomoc kierowane do Europolu rosną z każdym rokiem. Jest to wyraźny dowód na to, że ta młoda jeszcze organizacja doskonale sprawdza się, pomagając przestrzegającym prawo Europejczykom funkcjonować na co dzień bez obawy o własne bezpieczeństwo.

© stockxchng

Ręka na pulsie w całej Europie

Więcej informacji:

Linki:

- Europejskie Biuro Policji
<http://www.europol.europa.eu/>

- 39 -

Wspieranie regionów Europy

Niektórzy krytycy twierdzą, że Europa jest jedną rozległą federalną biurokracją. Jest to dalekie od prawdy. Przez ostatnie 50 lat UE stanowiła olbrzymie wsparcie finansowe i polityczne dla wszystkich regionów Europy, w szczególności dla tych najbardziej potrzebujących.

Europejska polityka regionalna ma na celu polepszenie społecznych i gospodarczych warunków życia obywateli, częściowo przez zmniejszenie przepaści pomiędzy regionami bogatymi i biednymi. Zwiększenie równości oznacza większą spójność Europy, co wyraźnie zaznaczyli założyciele Europy, nawołując do podjęcia działań mających na celu redukcję „zacoferania” mniej uprzywilejowanych regionów Europy”.

Właściwie spożytkowane fundusze

Obecnie jedna trzecia budżetu europejskiego przeznaczana jest na polepszenie warunków gospodarczych i konkurencyjności w regionach. Jest to możliwe dzięki różnego rodzaju środkom inwestycyjnym pochodzącym na przykład z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, który przekazał miliardy euro dla biedniejszych regionów. Środki te zostały wykorzystane na polepszenie perspektywy zatrudnienia i pomoc w rozwoju firm lokalnych. Fundusz Spójności natomiast przeznaczony jest na inicjatywy związane z infrastrukturą transportu oraz ochroną środowiska naturalnego w biedniejszych regionach. Działania te mają największe znaczenie dla rozszerzonej Europy, ponieważ nowo przyjęte kraje często potrzebują tego rodzaju wsparcia finansowego.

Nawiązywanie przyjaźni

Unia Europejska łączy ludzi w pracy nad projektami, które stanowią kulturalne, gospodarcze i społeczne spoiwo między poszczególnymi regionami i narodami. Wspólnymi siłami kraje Unii Europejskiej przeprowadziły setki projektów, czego efekty widać bardzo wyraźnie: miliony euro wydaje się obecnie na usprawnienie połączeń transportowych i infrastrukturę, aby zbliżyć do reszty Europy odizolowane do tej pory miejsca na Półwyspie Iberyjskim. Innym przykładem może być „inicjatywa dla regionu alpejskiego”, która zbliżyła do siebie włoskie i austriackie regiony alpejskie w celu poprawienia ich rentowności. I wreszcie projekt IRMA stanowiący przykład transgranicznego programu walki z powodzią, obejmujący sześć krajów położonych nad północnym Renem. To jedynie kilka przykładów sukcesu, jaki Europa odniosła w swojej działalności w regionach.

Nowa autostrada łącząca Porto i Walencję na granicy z Galicją, Portugalia

© Komisja Europejska

Więcej informacji:

Linki:

- Polityka regionalna – Info regio
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_pl.htm
- Historia sukcesu – Zarys projektów w Europie
http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/stories/index_en.cfm?pay=AT&region=AT33&the=10

-40-

Oskary i Złote Palmy także są europejskie

Bez funduszu Media niektóre z najsztywniejszych filmów europejskich nadal byłyby tylko pomysłami. Wsparcie dla kinematografii i przemysłu audiowizualnego pomaga budować europejską tożsamość kulturową już od prawie 20 lat.

Czy widziałeś już dzieło „Dogville” Larsa von Triera, laureata Europejskiej Nagrody Filmowej „Amelię” Jean-Pierre’a Jeuneta, uhonorowany Złotą Palmą film „Caché” (Ukryte) Michaela Hanekego lub niedawnego zdobywcę Oscara „Życie na podsłuchu” Florian Henckela von Donnersmarcka? To tylko kilka przykładów spośród wielu udanych filmów europejskich oglądanych przez publiczność w Europie i poza jej granicami dzięki programowi Media.

W przeciągu minionych 18 lat program Media zdołał zaktualizować kreatywne aspekty produkcji filmowej i kształcenia w tej dziedzinie, nie tracąc nigdy z oczu komercyjnej strony sektora audiowizualnego, włącznie z produkcją i dystrybucją.

Komisja Europejska, która zapewnia środki, opisuje przemysł filmowy jako „środek wyrazu europejskiego obywatelstwa, kultury i tożsamości”, zwłaszcza dla młodych ludzi. Niektóre państwa w Europie są zbyt małe, by mieć własny, dobrze prosperujący przemysł filmowy, ale Media daje artystom z różnych krajów Europy okazję do wspólnej pracy i wzajemnego inspirowania. Dzięki temu każdy na tym korzysta.

Wyniki mówią same za siebie

W samym 2005 roku program Media przeznaczył 9,5 mln euro na promocję filmów, wydarzeń i festiwali. Prawie 300 projektów otrzymało około 17,6 mln euro na opracowanie scenariuszy. Ponad 60 mln euro wydano na dystrybucję 1554 filmów i projektów TV, które dzięki tym środkom zostały pokazane nie tylko w kraju produkcji, lecz także w wielu innych. Prowadzi to do międzykulturowego zrozumienia i sprzyja kształtowaniu europejskiej tożsamości, nie sądzisz?

Program Media przekazał także fundusze na szkolenia oraz projekty pilotażowe i wspiera sieć Europa Cinemas zrzeszającą 670 niezależnych kin, czyli ponad 1500 sal w około 340 miastach i 50 państwach świata. Mając to na uwadze, warto pamiętać, że każde euro z budżetu UE generuje około 6 euro z prywatnych inwestycji w ten sektor.

Najbliższe lata także zapowiadają się dobrze. Program Media 2007 ma budżet w wysokości 755 mln euro do 2013 roku. Priorytetem jest dystrybucja i promocja europejskich filmów poza krajem pochodzenia, w całej Europie i na świecie (prawie 65% całkowitego budżetu). Program zadba także o to, by nasz przemysł filmowy dotrzymał kroku nowym, cyfrowym technologiom. Tak więc następnym razem gdy będziesz oglądać film, zwróć uwagę na nazwę Media pojawiającą się wśród napisów końcowych lub na plakacie!

Niespotykany obraz podczas pokazu filmu z programu Media...

© stockxchng

Więcej informacji:

Linki:

- Program Media
<http://ec.europa.eu/avpolicy/media>
- Społeczeństwo informacyjne
http://ec.europa.eu/dgs/information_society
- Komisja Europejska – Społeczeństwo informacyjne – Media 2007
http://ec.europa.eu/information_society/doc/factsheets/061-media-en.pdf

-41-

Jasna przyszłość energetyczna

Projekt fuzji jądrowej ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor) ma mniej niż dziesięć lat, choć nad samym pomysłem zaczęto pracować ponad 50 lat temu. Zrealizowanie projektu może zająć kolejne 50 lat. Ale warto czekać, ponieważ zaofiaruje nam on jedną z najwspanialszych nagród: dostęp do nieograniczonej energii słońca poprzez fuzję jądrową.

ITER znaczy po łacinie „droga” i jest budowany na południu Francji przez zespół składający się z najlepszych naukowców europejskich. W przyszłości światowa produkcja energii może być oparta na fuzji nuklearnej. Ale już przed powstaniem projektu ITER Europa była pionierem w dziedzinie badań nad energią termojądrową ze względu na JET (Joint European Torus), największy reaktor doświadczalny fuzji jądrowej.

Fuzja to energia, która zasila Słońce i umożliwia istnienie życia na Ziemi. Polega na ściskaniu dwóch lekkich atomów wodoru, tak by utworzyły jeden atom helu i energię. Na Słońcu co sekundę „spala się” 600 mln ton wodoru. ITER będzie działać na mniejszą skalę niż słońce, ale to oznacza, że musi być jeszcze gorętszy!

Żeby to osiągnąć, stosuje się maszynę w kształcie pączka z dziurką, zwaną „tokamakiem”, by podgrzać gaz wodorowy do 100 mln stopni i ścisnąć go za pomocą specjalnych magnesów. Zużywa się przy tym wiele energii, ale gdy wodór wchodzi w fuzję, wytwarza jej dziesięć razy więcej. Łatwo wyobrazić sobie, jak ważny jest to wynalazek dla świata coraz bardziej spragnionego energii.

Mnóstwo energii

ITER to największy projekt badawczy w dziedzinie energii na świecie. Jest to naprawdę międzynarodowe przedsięwzięcie, jako że w urzeczywistnieniu projektu oprócz Europy uczestniczą Chiny, Indie, Japonia, Rosja, Korea Południowa i Stany Zjednoczone. Koszt wyniesie około 10 mld euro w ciągu 35 lat trwania prac. Państwa europejskie wniosą około połowy tej sumy. Ale jeśli się uda, ITER stanie się źródłem praktycznie nieograniczonej podaży zrównoważonej energii dla całego świata.

© Komisja Europejska

ITER: trudna nauka i wielkie idee

Więcej informacji:

Linki:

- DG ds. Rozwoju – Energia termojądrowa
http://ec.europa.eu/research/energy/fu/article_1122_en.htm
- Wspólne europejskie przedsięwzięcie na rzecz realizacji projektu ITER i rozwoju energii termojądrowej – Fusion for Energy
http://ec.europa.eu/research/energy/fu/fu_rd/article_3329_en.htm
- JET – EFDA
<http://www.jet.efda.org/>
- ITER
<http://www.iter.org/>

-42-

Precz z odpadami!

Umieszczenie strategii UE w sprawie odpadów i recyklingu wśród największych sukcesów może wydawać się dziwne, ale na pewno przyczynia się ona do poprawy jakości życia obywateli UE – zarówno teraz, jak i w przyszłości.

Wzrost gospodarczy i dobrobyt, który idzie z nim w parze, to jeden z najważniejszych celów Unii Europejskiej. Ale wzrostowi gospodarczemu często towarzyszy nieciekawy efekt uboczny – nadmierna produkcja odpadów. W miarę jak fabryki zwiększają produkcję, a ludzie coraz więcej konsumują, wytwarzamy większe ilości odpadów, których trzeba się jakoś pozbyć. Środki zapobiegawcze Unii Europejskiej w dziedzinie odpadów, takie jak podatki nakładane na opakowania niepodlegające recyklingowi, już pomagają w oddzieleniu wytwarzania odpadów od wzrostu gospodarczego. Jednocześnie wzrasta udział recyklingu – w 2002 roku średnio 58% odpadów szklanych oraz 57% odpadów metalowych było odzyskiwane i poddawane recyklingowi.

Mało wydajni konsumenci

W UE produkujemy 2 mld ton odpadów każdego roku – to około 3,5 t odpadów stałych na każdego obywatela. Te odpady są deponowane na wysypiskach lub spalane, co powoduje zagrożenie dla środowiska. Wysypiska zanieczyszczają powietrze, wodę i glebę, uwalniają do atmosfery dwutlenek węgla i metan, a do ziemi i wód gruntowych wprowadzają chemikalia i pestycydy. To z kolei jest szkodliwe dla zdrowia ludzi, ale także dla roślin i zwierząt.

Zlikwidowanie zależności dobrobyt – odpady

Głównym priorytetem szóstego programu działania na rzecz środowiska UE jest odseparowanie produkcji odpadów od działalności gospodarczej, tak by wzrost UE nie był już związany z coraz większymi ilościami śmieci. Do zrealizowania tego celu stosuje się trzy środki: zapobieganie powstawaniu odpadów, wzmocniony recykling i lepsza utylizacja śmieci.

Oczywiście Europa ściśle współpracuje z narodowymi i regionalnymi administracjami w każdym państwie członkowskim UE, które są zobowiązane wdrażać te strategie na własnym gruncie. Gdy następny raz będziesz przechodził obok kolorowych kontenerów do segregacji odpadów szklanych i innych, pomyśl, jak wiele już osiągnęliśmy.

© stock.xchng

To może być ważny czynnik podwyższający jakość życia

Więcej informacji:

Linki:

- Komisja Europejska – Środowisko – Przegląd polityk w sprawie odpadów
<http://ec.europa.eu/environment/waste/index.htm>

-43-

Europa w stałym kontakcie

Wybierasz się w podróż? W takim razie sieci transeuropejskie, czyli tak zwane TENS (Trans-European Networks), mogą Ci pomóc. TENS służą do przewozu towarów i pasażerów w całej Europie. Przesyłają także elektryczność i gaz. Pozwalają Europejczykom pozostać w kontakcie i przysyłać towary. A przecież o to chodzi w Europie.

Transport

Koleje, drogi, szlaki powietrzne i wodne – transeuropejskie sieci transportowe (Trans-European Transport Networks – TEN-T) ciągle są ulepszone. Łączą wszelkiego rodzaju środki transportu, optymalnie wykorzystując każdy z nich. Taki system wymaga sporo inteligencji – nie przechwalając się zbyt, można stwierdzić, że sieci TEN są bardzo pomysłowe. Europa jest pionierem w dziedzinie inteligentnego zarządzania transportem. Ma nawet własny system radiowej nawigacji satelitarnej – Galileo.

TENS wspierają także europejskich marynarzy. Opracowane zostały systemy pozycjonowania jednostek pływających, system raportowania dla statków przewożących niebezpieczne towary oraz systemy komunikacyjne zwiększające bezpieczeństwo na morzu. Zapewnione są też bezpieczne i sprawne podróże lotnicze dzięki rozplanowaniu przestrzeni powietrznej i kontroli ruchu.

Nadal istnieją pewne braki w europejskim systemie transportowym, ale TENS pomagają rządów państw członkowskich w ich usuwaniu. Jest to jeszcze ważniejsze teraz, po rozszerzeniu UE. Poczyniono znaczące inwestycje, oddając do użytku kolejne odcinki szybkiej kolei. Tam, gdzie jest to potrzebne, wspierane jest budowanie dróg łączących istniejące odcinki. Podsumowując, poszczególne fragmenty łączą się w całość tworząc wysokiej jakości europejską sieć transportową. W tym procesie uwzględnia się oczywiście ochronę środowiska.

Energetyka

Transeuropejskie sieci energetyczne (Trans-European Energy Networks – TEN-E) obejmują sektor elektryczności i gazu naturalnego. Pomagają tworzyć jednolity rynek energetyczny w Europie i gwarantują, że każdy Europejczyk będzie zawsze miał dostęp do potrzebnych zasobów energetycznych.

Komunikacja

Transeuropejskie sieci telekomunikacyjne (Trans-European Telecommunications Networks – eTEN) łączą europejskie usługi telekomunikacyjne. Stanowią najważniejszy element inicjatywy „eEuropa – Społeczeństwo informacyjne dla wszystkich”.

© stockxchng

TENS – sieć potężer

Więcej informacji:

Linki:

- Glosariusz europejski – Sieci transeuropejskie
http://europa.eu/scadplus/glossary/ten_en.htm

- 44 -

Większy wybór dla konsumentów

Słowacki inżynier z hiszpańskim dyplomem uniwersyteckim, pracujący dla niemieckiej firmy samochodowej w fabryce umiejscowionej w Zjednoczonym Królestwie, finansowanej przez włoski bank i zasilanej elektrycznością wytwarzaną we Francji – witamy na jednolitym rynku!

Swobodny przepływ towarów, usług, kapitału i ludzi to podstawa funkcjonowania jednolitego rynku, który stanowi jedno z największych osiągnięć Unii Europejskiej. Wspólny rynek można sprowadzić do formuły: „mieć większy wybór” – większy wybór dla konsumentów tego, co i kiedy kupują oraz za ile; większy wybór miejsca studiów dla studentów lub pracy dla pracowników; oraz większy wybór dla inwestorów i przedsiębiorstw co do miejsca inwestycji, zakupu i sprzedaży.

Większy wybór?

Dlaczego większy wybór jest tak ważny? Odpowiedź jest prosta: ponieważ sprawia, że życie, praca i rozrywka stają się bardziej efektywne i wydajne, co stymuluje wzrost i zatrudnienie, jak również dobrobyt wszystkich obywateli. Efektywność się zwiększa, ponieważ na przykład student ma możliwość wyboru, na jakie zajęcia chce uczęszczać w ramach studiów w innym kraju, jeśli nie są one dostępne w jego ojczyźnie, a bank może inwestować za granicą w projekty lepiej dostosowane do potrzeb klientów.

Większa wydajność pojawia się, gdy na przykład elektronikę użytkową lub energię, czy też usługi budowlane, można zakupić w kraju, gdzie dostępne są one w niższej cenie, a wykorzystać w państwie, które ich potrzebuje – tak jakby zostały nabyte w kraju rodzimym. A wszystkie te dobra odpowiadają tym samym normom higieny i bezpieczeństwa. Tak więc zwiększona wydajność wynika z tego, że jest coraz mniej przeszkód dla konkurencyjności na większym, jednolitym rynku.

Ale to nie wszystko

Rozmiar jednolitego rynku UE sprawia, że jest on atrakcyjny dla państw trzecich z całego świata, które chcą robić interesy z Unią. Tak więc wspólny rynek wspiera handel z resztą świata. Równie ważna jest wygoda robienia zakupów i interesów na jednolitym rynku – poszerzamy nasze horyzonty, gdy rozmawiamy przez fińskie telefony komórkowe, nosimy włoskie garnitury, jeździmy czeskimi samochodami, jemy w greckich restauracjach i inwestujemy na irlandzkiej giełdzie.

© stockxchng

Większy wybór wszędzie, nie tylko w supermarkecie

Więcej informacji:

Linki:

- Wspólny rynek UE – Mniej barier, więcej możliwości
http://ec.europa.eu/internal_market/index_en.htm

-45-

Unia dla stabilności i wzrostu gospodarczego

Co takiego Unia Gospodarcza i Walutowa, czyli w skrócie UGW, zrobiła dla Europejczyków? No cóż, zacznijmy od tańszych kredytów hipotecznych, wyższych emerytur i korzystniejszych pożyczek dla młodych ludzi!

Dla wielu osób UGW jawi się po prostu jako zestaw zasad i przepisów dla ekonomistów – i jest w tym ziarno prawdy. Ale o wiele ważniejszy jest wpływ UGW na gospodarkę europejską, na firmy i obywateli. Głównym jej celem jest pomoc w osiągnięciu stabilności i zrównoważonego wzrostu gospodarczego dla Europy i Europejczyków – stabilność gospodarcza zapewnia bowiem najlepsze ramy dla tworzenia miejsc pracy i dobrobytu.

W jaki sposób można to osiągnąć? Są na to trzy sposoby. Po pierwsze, w strefie euro działa niezależny bank centralny, który kontroluje inflację. Po drugie, wspólna waluta, jaką jest euro, promuje integrację i wydajność na wspólnym rynku. Przejrzystość cen na przykład zachęca do prowadzenia handlu transgranicznego i do zakupów, a także wprowadza większą konkurencję, co prowadzi do obniżek cen. Ostatnim czynnikiem jest Pakt na rzecz stabilności i wzrostu, który zapewnia, że państwa członkowskie nie wydają więcej, niż zarabiają, jako że mogłoby to na dłuższą metę wpłynąć na wszystkie kraje strefy euro.

Wiele korzyści

Główną cechą UGW jest jasne zobowiązanie do tworzenia zrównoważonych budżetów krajowych oraz do walki z inflacją. Od czasu wprowadzenia UGW stopy procentowe i inflacja zostały zredukowane do najniższych poziomów w historii. To z kolei oznacza korzyści dla każdej grupy społeczeństwa.

Odsetki płacone od krajowych długów są niższe, co uwalnia pieniądze podatników przeznaczane na inwestowanie w szpitale, emerytury, infrastrukturę lub obniżkę podatków. Niska, stabilna inflacja pozwala przedsiębiorstwom robić długoterminowe plany i inwestować więcej przy mniejszym ryzyku, co z kolei napędza handel, wzrost i tworzenie miejsc pracy. Jednocześnie branie pożyczek staje się tańsze i mniej ryzykowne, dzięki czemu więcej obywateli stać na wzięcie kredytu, na przykład na zakup mieszkania lub domu.

Niestabilność gospodarcza i wysoka inflacja spowodowały w przeszłości wiele nieszczęść. Jednakże dzięki Unii Gospodarczej i Walutowej Europa i Europejczycy mogą spodziewać się większej stabilności i dobrobytu w przyszłości.

© Komisja Europejska

Stabilne perspektywy dzięki euro

Więcej informacji:

Linki:

- UGW – Dokumentacja historyczna
http://ec.europa.eu/economy_finance/emu_history/index_en.htm

-46-

Mam euro, ruszam w drogę

Obecnie każdy już prawdopodobnie słyszał o euro – wspólnej walucie strefy euro. Lecz być może jej zalety, takie jak łatwość podróżowania i niższe ceny, są nieco mniej znane.

Przed wprowadzeniem euro państwa znajdujące się obecnie w strefie euro miały 12 różnych walut narodowych. Stanowiło to egzotyczny akcent, który sprawiał, że podróże między tymi krajami były być może ciekawsze, ale znacznie droższe.

Za każdym razem, gdy podróżujący wymieniał pieniądze, ponosił koszty. Tak więc osoba posiadająca w kieszeni 1000 marek niemieckich, która przejechałaby przez 15 państw członkowskich i wymieniła w każdym z nich walutę, nie wydając po drodze ani grosza, powróciłaby do domu – mając przy sobie jedynie 500 marek!

Te czasy dla strefy euro już minęły. Obywatele podróżujący w czasie urlopu, nauki lub zawodowo nie muszą już zwracać uwagi na owe transakcyjne koszty wymiany walut. Mogą po prostu wszędzie płacić w euro.

Interesy transgraniczne

Dla firm, które prowadziły handel w UE, koszty transakcyjne także były wysokie przed pojawieniem się euro. Wraz ze zniknięciem tych kosztów zaoszczędzone pieniądze trafiają do bardziej wydajnych inwestycji we wzrost i miejsca pracy w strefie euro.

Co więcej, wprowadzenie euro pozwala na łatwiejsze porównywanie cen pomiędzy państwami. Tak więc osoba mieszkająca w Belgii może bez problemu porównać ceny na przykład aparatu fotograficznego lub samochodu w różnych krajach, a następnie dokonać zakupu tam, gdzie jest taniej. Takie transgraniczne zakupy wprowadzają większą konkurencję pomiędzy firmami i prowadzą do spadków cen wszędzie – jest to realna korzyść dla kupujących.

Pozwala to także osiągnąć większą wydajność w firmach, które lepiej przystosowują się do globalnej konkurencji. Tak więc w ogólnym rozrachunku każdy zyskuje.

Tego rodzaju rzeczy niebawem odejdą w niepamięć

© Komisja Europejska

Więcej informacji:

Linki:

■ Euro – Nasza waluta

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/our_currency_en.htm

-47-

Telewizja wysokiej jakości we wszystkich państwach europejskich

Swobodny przepływ pracowników, idei i produktów to dobrze znane pojęcia w Europie. A swobodny przepływ programów telewizyjnych? Unia Europejska stworzyła program „Telewizja bez granic”, by zachować konkurencyjność branży, chronić konsumentów przed szkodliwymi treściami lub nadmiarem reklam. Zasady te są obecnie modernizowane, tak by obejmowały telewizję tradycyjną, na żądanie, przez Internet lub w telefonie komórkowym.

„Telewizja bez granic” to kamień węgielny europejskiej polityki telewizyjnej. Ma na celu podtrzymanie konkurencyjności i kulturowej różnorodności, a jednocześnie chroni młodych ludzi przed obrazami nadmiernie przesyconymi przemocą lub pornografią, jak również przed nadmiarem reklam. Telewizja jest potężnym sektorem przemysłowym w Europie. Stwarza miejsca pracy, dąży do innowacji i wzrostu, a regulacje UE uwzględniają te fakty. Zastosowanie zasady rynku wewnętrznego do usług telewizyjnych gwarantuje, że będą one zgodne z minimalnymi normami i że można będzie odbierać je i dystrybuować w całej Wspólnocie. Jest to sytuacja korzystna dla każdego: nadawcy mogą przyciągnąć większą widownię, a publiczność korzysta z większego wyboru kanałów i ochrony w głównych dziedzinach.

Dbamy o treść programów

W ramach tych zasad UE pragnie zapewnić ochronę interesów publicznych w europejskiej telewizji oraz prawo każdego obywatela europejskiego do zareagowania na to, co widzi w telewizji. Programy, które mogłyby „wpłynąć negatywnie w znacznym stopniu” na rozwój nieletnich, są zabronione.

Według nowych zasad kanały telewizyjne muszą zarezerwować ponad połowę czasu antenowego na programy europejskie. Państwa członkowskie mogą sporządzić listę najważniejszych wydarzeń, które muszą być transmitowane w telewizji (np. finał mistrzostw świata w piłce nożnej).

Mamy reklamy na oku

Kontrola „Telewizji bez granic” nie obejmuje jedynie treści samych programów telewizyjnych; wprowadzono także zasady co do treści i częstotliwości wyświetlania reklam. W związku z tym żaden kanał TV nie ma prawa nadawać więcej niż 12 minut reklam na godzinę, co odróżnia telewizję europejską od na przykład wielu stacji amerykańskich programów.

© stock.xchng

Oglądasz telewizję, a my patrzymy na ręce twórcom programów

Więcej informacji:

Linki:

- Komisja Europejska – Polityki audiowizualne i medialne – TVWF
http://ec.europa.eu/comm/avpolicy/reg/tvwf/index_en.htm

-48-

Wykorzystanie źródeł energii odnawialnej

Słońce, wiatr i fale morskie – to podstawowe siły, które zapewniają energię odnawialną dla przyszłych pokoleń Europejczyków.

W obliczu zmian klimatycznych, które grożą znacznymi zmianami na naszej planecie, ludzie i instytucje rządowe coraz intensywniej poszukują źródeł czystej energii we wszechobecnych żywiolach. Zawierają one potencjalnie więcej energii niż świat będzie kiedykolwiek potrzebował.

Ale promowanie słońca, wiatru i wody jako źródeł energii nie polega tylko na wykorzystaniu ich prawie nieograniczonej mocy. Chodzi też o to, by odpowiedzialne zachowanie opłacało się europejskim firmom. Technologie odnawialne tworzą wszakże dynamiczny i nowoczesny sektor, który zapewnia wzrost gospodarczy i miejsca pracy.

Europa, dzięki Unii Europejskiej, znajduje się teraz wśród liderów sektora energii odnawialnych, które zapewniają zrównoważony rozwój, dobrobyt i dobrą koniunkturę gospodarczą.

Europa wprowadza nowy wymiar

Opracowywanie alternatywnych, odnawialnych źródeł energii przyspiesza dobra współpraca, prawodawstwo, inwestycje oraz rozpowszechnianie ich w całej Europie. Opracowana przez Komisję Europejską Biała księga strategii wspólnotowej stawia za cel podwojenie udziału energii odnawialnych wykorzystywanych w Europie do 2010 roku, a Parlament Europejski wezwał do jeszcze ambitniejszych planów na 2020 rok.

Już jeździmy na biomasie

Oto doskonały przykład źródła energii odnawialnej z realnym potencjałem: biomasa. Jest to całość wszystkich organicznych, niekopalnych materiałów łącznie z wszystkimi organizmami biologicznymi. W pewnym sensie biomasa stanowi odmianę energii słonecznej uwięzionej przez rośliny w procesie fotosyntezy. Nie w pełni wykorzystaną biomasę, na przykład plewy i odpady zwierzęce, można spalać, by produkować elektryczność i ciepło. Można ją także przerabiać na biopaliwo.

Dzięki wsparciu UE biomasa i biopaliwa są już wykorzystywane do napędzania autobusów i pociągów w takich państwach, jak Szwecja i Niemcy, co po raz kolejny pokazuje realne korzyści z istnienia Unii.

Nowe źródła czystej energii stały się rzeczywistością

© Komisja Europejska

Więcej informacji:

Linki:

- Komisja Europejska – Przegląd polityk, nowe i odnawialne źródła energii
http://ec.europa.eu/energy/res/index_en.htm
- Komisja Europejska – Badania nad energią
http://ec.europa.eu/research/energy/index_en.htm

-49-

Siły dla dobra

Siły Szybkiego Reagowania UE obejmują około 60 000 żołnierzy. Siły te zostały ustanowione w 2007 roku, jednakże połączone europejskie siły militarne były rozlokowane w niektórych punktach zapalnych na świecie już wcześniej. Siły Szybkiego Reagowania, znajdujące się w centrum wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), będą kontynuowały pracę w ramach misji humanitarnych, ratowniczych i utrzymujących pokój.

Zadania Sił Szybkiego Reagowania, jako elementu europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (stanowiącej część WPZiB), to różne rodzaje misji, poczynając od niesienia pomocy humanitarnej i akcji ratowniczych, aż do niesienia pomocy ofiarom konfliktów, utrzymywania pokoju, zarządzania w sytuacjach kryzysowych i zaprowadzania pokoju. Siły te będą kontynuowały prace sił militarnych UE, które do tej pory brały już udział w trzech misjach o dużym znaczeniu: dwukrotnie w Bośni i Hercegowinie w 2003 i 2004 roku, gdzie zajmowały się utrzymywaniem pokoju i brały udział w akcjach szkoleniowych prowadzonych przez siły ONZ oraz NATO, i w 2003 roku w Macedonii, gdzie zastąpiły inny mały oddział NATO.

Powstanie tych sił jest rezultatem siedmiu lat negocjacji. Jest wyrazem dążenia, by Europa mówiła jednym głosem w sprawach zagranicznych. Nie jest to typowa, regularna armia rozlokowana w jednym z krajów Europy, nie zastępuje również krajowych armii w poszczególnych krajach europejskich. Siły te mają bardziej formę „grupy bitewnej” skoordynowanych sił Unii Europejskiej, która – w razie potrzeby – może być wezwana do wspólnego działania.

Utrzymywanie pokoju

Siły Szybkiego Reagowania zostały utworzone w ramach misji pokojowej. Ideą zjednoczenia sił wszystkich państw Europy było przede wszystkim zapewnienie, by nie doszło już do żadnej wielkiej wojny na kontynencie. Ich zadanie to część podstawowego systemu mechanizmów gwarantujących zachowanie równowagi politycznej, które zapewnią, że wydarzenia nie wymkną się ponownie spod kontroli, w Europie lub poza nią. Oczywiście obecnie jednym z największych zagrożeń, którym musimy sprostać, jest globalny terroryzm, a stał się on ostatnio bardziej nieprzewidywalny niż kiedykolwiek.

© Komisja Europejska

Siły Szybkiego Reagowania UE – misja pokojowa

Więcej informacji:

Linki:

- Europejska polityka bezpieczeństwa i obrony
<http://www.consilium.europa.eu/showPage.asp?id=261&lang=pl>
- Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa
http://europa.eu/pol/cfsp/overview_pl.htm

-50-

R@ZEm

OD 1957

Pięćdziesiąta rocznica podpisania
traktatu rzymskiego

50.europa.eu

Źródła informacji na temat Unii Europejskiej

Tryb on-line

Informacje o Unii Europejskiej we wszystkich urzędowych językach Unii Europejskiej są dostępne w portalu Europa: europa.eu

Odwiedź nas

Na obszarze całej Unii Europejskiej znajdują się setki lokalnych centrów informacyjnych UE. Adres najbliższego centrum informacyjnego można znaleźć na stronie internetowej: europedirect.europa.eu

Zadzwoń lub napisz do nas

Europe Direct to serwis udzielający odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej. Można się z nim skontaktować, dzwoniąc na bezpłatną infolinię: **00 800 6 7 8 9 10 11** (lub na płatną infolinię dla osób dzwoniących spoza UE: (32-2) 299 96 96) lub wysyłając e-mail ze strony internetowej: europedirect.europa.eu

Informacje oraz broszury na temat Unii Europejskiej w języku polskim można także otrzymać w następujących placówkach:

Reprezentacja Komisji Europejskiej w Polsce

Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
tel.: +48 22 556 89 89
faks: +48 22 556 89 98
e-mail: comm-rep-poland@ec.europa.eu
www.europa.delpol.pl

Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego w Polsce

Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
tel.: +48 22 595 24 70
faks: +48 22 595 24 80
e-mail: epwarszawa@europarl.europa.eu
www.europarl.europa.eu/warszawa/

Centrum Informacji Europejskiej UKIE

ul. Krucza 38/42
00-512 Warszawa
tel. +48 22 455 54 54
faks: +48 22 455 54 53
e-mail: cie@mail.ukie.gov.pl
www.cie.gov.pl

Reprezentacje i biura Komisji i Parlamentu znajdują się we wszystkich państwach Unii Europejskiej. Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej rozmieszczone są także w innych częściach świata.